KURIER WILEŃSKI

23-24 lipca 2026 r. Nr 82 (19737) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

Pamięci major Wandy Kiałki ps. „Mariki" »11-13

Niedźwiedzie wracają na Litwę »16

Czy rowerzyści są zagrożeniem dla kierowców? »18-19

Sukces wileńskiego szpitala »20

Czy Litwa stoi na progu zmian w polityce zagranicznej?

Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

W litewskich kuluarach politycznych mówi się, że rząd Mindaugasa Sinkevičiusa zamierza ocieplić relacje Litwy z Chinami i Białorusią. Politolog dr Andrzej Pukszto w rozmowie z Kurierem Wileńskim twierdzi, że takie deklaracje są kierowane przede wszystkim na rynek wewnętrzny. »8-9

Jerzy Giedroyc — wspomnienia w 120. rocznicę urodzin »8-9

Kto będzie pracował na roli? Rolnicy alarmują »17

ISSN 1392-0405

eprasa.pl 5e4a5adde2

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski"
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis"
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Zima zatrzymała kleszcze?

Honorata Adamowicz

Według danych Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) w okresie od stycznia do czerwca bieżącego roku na Litwie zarejestrowano 92 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu, podczas gdy w analogicznym okresie 2025 r. odnotowano ich 176. W pierwszym półroczu tego roku zarejestrowano również 2 607 przypadków boreliozy, a w tym samym okresie ubiegłego roku – 4 329.

Główna specjalistka Wydziału Kontroli Chorób Zakaźnych NVSC Milda Žygutienė w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" móiw, że choć w tym roku na Litwie odnotowuje się mniej przypadków chorób przenoszonych przez kleszcze niż w roku ubiegłym, specjaliści apelują do mieszkańców, aby nie tracili czujności. Spadek liczby zachorowań nie oznacza, że kleszczy jest mniej albo że zagrożenie zniknęło.

DŁUGA I CHŁODNA ZIMA

– Jednym z najważniejszych czynników, które wpłynęły na tegoroczne statystyki, była długa i chłodna zima. W okresie od stycznia do marca na Litwie utrzymywała się pokrywa śnieżna oraz ujemne temperatury, dlatego kleszcze przez długi czas pozostawały nieaktywne. Kleszczy wcale nie jest mniej. Zachorowalność na te choroby często przebiega falami – po okresie wysokiej liczby przypadków zwykle następuje spadek. Jednak w tym roku wpływ miały również warunki pogodowe. Mieliśmy trzy miesiące prawdziwej zimy – śnieg i temperatury poniżej zera. W ubiegłym roku w tym samym okresie warunki były znacznie bardziej sprzyjające dla kleszczy, które mogły pozostawać aktywne – wyjaśnia specjalistkaa.

Jak podkreśla, kleszcze nie mogą aktywnie poruszać się przy zalegającym śniegu i niskich temperaturach. Budzą się dopiero po stopnieniu śniegu, gdy temperatura gleby osiąga około 4–5 stopni Celsjusza.

– Kleszczowe zapalenie mózgu na Litwie jest rejestrowane przez cały rok, jednak w tym roku z powodu długo utrzymującej się zimy nastąpiła naturalna przerwa w aktywności kleszczy i rozprzestrzenianiu się choroby. Mimo to mieszkańcy nie powinni uważać, że zagrożenie zmalało. Wraz z ociepleniem kleszcze ponownie stają się aktywne, dlatego należy pamiętać o środkach ochrony – stosować repelenty, nosić odpowiednią odzież podczas pobytu na łonie natury, po spacerach dokładnie oglądać ciało oraz zadbać o szczepienie przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu – podkreśla Milda Žygutienė..

W pierwszym półroczu bieżącego roku odnotowano jeden zgon z powodu kleszczowego zapalenia mózgu, podczas gdy w analogicznym okresie ubiegłego roku były dwa takie przypadki.

Najwięcej zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu rejestruje się każdego roku od maja do października – w tym okresie wykrywanych jest niemal 90 proc. wszystkich przypadków. Z danych NVSC wynika, że na kleszczowe zapalenie mózgu częściej chorują mieszkańcy wsi, natomiast borelioza częściej dotyka mieszkańców miast. Wynika to z faktu, że kleszcze występują nie tylko w lasach, ale również w parkach miejskich, ogrodach i innych terenach zielonych.

ZARAZIĆ MOŻNA SIĘ NIE TYLKO W LESIE

Litwa pozostaje jednym z krajów Europy o najwyższej zachorowalności na kleszczowe zapalenie mózgu. Choć największą aktywność kleszcze wykazują w cieplejszych miesiącach roku, zmiany klimatyczne sprawiają, że okres ich aktywności wydłuża się, a ryzyko zakażenia utrzymuje się przez większą część roku.

CHRONIĄ SZCZEPIENIA I OSTROŻNOŚĆ

Najskuteczniejszym sposobem ochrony przed kleszczowym zapaleniem mózgu są szczepienia. Można je przeprowadzić według standardowego lub przyspieszonego schematu. Trwała odporność powstaje po podaniu trzech dawek szczepionki, a następnie należy ją podtrzymywać dawkami przypominającymi co 3–5 lat.

Choć wskaźniki zachorowań z roku na rok się zmieniają, ryzyko zakażenia kleszczowym zapaleniem mózgu nadal pozostaje wysokie. Dlatego ważne jest nie tylko stosowanie repelentów, noszenie odzieży zakrywającej ciało oraz kontrolowanie skóry po pobycie na łonie natury, ale również zaszczepienie się. To jedyna skuteczna ochrona przed tą ciężką chorobą.

Przypomina się również, że osoby w wieku od 50 do 60 lat mogą zaszczepić się przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu bezpłatnie w ramach środków z budżetu państwa. Refundowane są zarówno pierwsza, jak i kolejne dawki szczepionki zgodnie z obowiązującym schematem szczepień. ■

eprasa.pl 5e4a5adde2

„Nie zakończyliśmy jeszcze naszej misji (w Iranie red.), ale gdybyśmy wycofali się teraz, odbudowa zajęłaby im dużo czasu – lata – oświadczył prezydent USA Donald Trump **Fot. EPA-ELTA**

W Kongresie nikt nie kwestionuje stałej obecności wojsk USA w Polsce

W Kongresie USA właściwie nikt nie kwestionuje sprawy stałej obecności wojsk amerykańskich w Polsce – powiedział we wtorek w Waszyngtonie szef sejmowej komisji spraw zagranicznych Paweł Kowal.

Wizyta Kowala w USA jest związana z trwającymi pracami nad amerykańską ustawą o budżecie obronnym (NDAA). Polityk od poniedziałku spotyka się z członkami Izby Reprezentantów i Senatu.

- Jest duża szansa, że Izba Reprezentantów przyjmie ustawę o budżecie obronnym z tymi kluczowymi dla nas elementami, czyli zwróceniem się do Pentagonu o to, żeby przeanalizował zmianę statusu wojsk amerykańskich w Polsce z czasowych na stałe. Temu będą towarzyszyły zapisy o wzmacnianiu współpracy przemysłu polskiego i amerykańskiego – podkreślił szef komisji spraw zagranicznych w polskim Sejmie. ■

PAP

Informacje o pogrzebie śp. mjr Wandy Kiałki — żołnierki Armii Krajowej

16 lipca 2026 roku, w wieku 103 lat, odeszła **śp. mjr Wanda Kiałka** — żołnierka Armii Krajowej, sanitariuszka i łączniczka, więźniarka Workuty, niezłomny świadek historii i strażniczka pamięci o losach wileńskiej konspiracji.
Uroczystości pogrzebowe śp. mjr Wandy Kiałki odbędą się **w środę, 5 sierpnia 2026 r.** Msza Święta żałobna zostanie odprawiona **o godz. 10:00 w Bazylice św. Elżbiety we Wrocławiu** (**ul. św. Elżbiety 1/2**).
Po nabożeństwie nastąpi odprowadzenie Zmarłej na miejsce wiecznego spoczynku na Cmentarzu Parafialnym św. Wawrzyńca we Wrocławiu (**ul. Bujwida 51**).

Serdecznie dziękujemy za wyrazy współczucia, pamięć i wsparcie, udzielone po śmierci męża, ojca i dziadka **ś. p. Jan Kuncewicza.** Wasza obecność i słowa otuchy, a także piękne wspomnienia o Zmarłym były dla nas pociechą w trudnych chwilach.

Rodzina Kuncewiczów

Imieniny

23 lipca
Apolinrego, Bogny, Bolesława, Brygidy, Jana, Joanny, Kasjana, Krystyna, Liboriusza, Olimpiusza, Romula, Żelisława

24 lipca
Augustyna, Gleba, Kingi, Krystyny, Krzesimira, Kunegundy, Olgi, Wiktora, Wojciecha, Zyglinda

Cytat dnia

„Kryzys, który udało się opanować, był spowodowany segregacją odpadów. Mamy już dwóch partnerów, którzy segregują i sortują odpady, a trzeci powinien dołączyć w przyszłym tygodniu. Zasadniczo nie mamy już niesegregowanych odpadów" *– oświadczył kierownik Wileńskiego Centrum Gospodarki Odpadami (VAATC) Marius Švaikauskas.*

Liczba dnia

37,5 mld dol.

– tyle dotychczas kosztowała USA wojna z Iranem – oświadczył szef Pentagonu Pete Hegseth.

eprasa.pl 5e4a5adde2

Wsparcie Samorządu Rejonu Wileńskiego dla rodzin z noworodkami: wyprawka i dodatkowe jednorazowe świadczenie

Samorząd Rejonu Wileńskiego, dbając o każdą rozwijającą się rodzinę oraz rozumiejąc radości i wyzwania, jakie mogą nieść ze sobą pierwsze dni opieki nad niemowlęciem, kontynuuje realizację inicjatyw wspierających rodziny z noworodkami.

Przypomina o dwóch ważnych formach pomocy przysługujących na każde nowonarodzone dziecko w rejonie — wyprawce oraz dodatkowym jednorazowym świadczeniu pieniężnym.

„Cieszy nas, że wsparcie samorządu staje się coraz bardziej istotne dla rodzin w naszym rejonie. W ubiegłym roku rozdaliśmy 873 wyprawki dla noworodków, a 558 osobom przyznano dodatkowe jednorazowe świadczenie po urodzeniu dziecka. Tegoroczne wyniki również są bardzo dobre — rozdano już 323 wyprawki. Rosnąca z każdym rokiem liczba wnioskujących rodzin pokazuje, że ta pomoc jest potrzebna i przynosi realne korzyści" — mówi mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz.

Fot. vrsa

WYPRAWKA DLA NOWORODKA PRZYSŁUGUJE RODZINOM, KTÓRE:

• zarejestrowały narodziny dziecka w Wydziale Urzędu Stanu Cywilnego Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50 w Wilnie) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia narodzin;
• co najmniej jedno z rodziców noworodka zadeklarowało swoje miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim lub jest wpisane do ewidencji osób nieposiadających miejsca zamieszkania w tym samorządzie.

Wyprawka dla noworodka to starannie skompletowany zestaw najpotrzebniejszych artykułów, który ma ułatwić rodzicom opiekę nad dzieckiem w pierwszych miesiącach jego życia. Wyprawka nie podlega zwrotowi ani zamianie na środki pieniężne.

DODATKOWE JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA

Samorząd przyznaje również dodatkowe jednorazowe świadczenie rodzinom, w których:
• co najmniej jedno z rodziców, przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy przed narodzinami dziecka, posiadało zadeklarowane miejsce zamieszkania w rejonie wileńskim lub było wpisane do ewidencji osób nieposiadających miejsca zamieszkania w Samorządzie Rejonu Wileńskiego oraz faktycznie zamieszkuje na terytorium Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Ważne. Świadczenie przysługuje wyłącznie na dzieci urodzone od 1 stycznia 2025 r. (włącznie). Jednorazowe świadczenie jest wypłacane na każde urodzone dziecko. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji **Samorządu Rejonu Wileńskiego**

Samorządy Małej Litwy razem rozwiną szlaki turystyczne

W celu rozwoju szlaków turystyki kulturowej w środę 22 lipca osiem samorządów regionu etnograficznego Małej Litwy podpisało umowę o współpracy, dzięki której partnerstwo zostanie przeniesione na poziom samorządowy.

Do tej pory współpraca odbywała się na niższym szczeblu – na poziomie podległych instytucji.

Umowę w Szyłokarczmie (Šilutė), na dworze Hugona Scheu, podpisali merowie rejonu Jurborka, miasta Kłajpedy, rejonu kłajpedzkiego, neryndzkiego, pojeskiego (Pagėgių), połądzkiego, tauroskiego i szyłokarczemskiego (Šilutės).

Jak powiedziała agencji BNS kierowniczka programów edukacyjnych Centrum Kultury w Szyłokarczmie, Viktorija Binkulienė, samorządy postanowiły wzmocnić partnerstwo, dostrzegając korzyści płynące ze szlaków kulturowych, dlatego zdecydowano się na ten znaczący krok.

Według samorządu rejonu szyłokarczemskiego krok ten jest wyjątkowy również pod względem skali, ponieważ partnerstwo połączy „imponujący obszar – od historycznej Nemirsety nad morzem aż po Smolników nad Niemnem".

Według mera rejonu szyłokarczemskiego Vytautasa Laurinaitisa połączenie sił ułatwi przyciągnięcie inwestycji, które dla pojedynczych samorządów są trudno dostępne. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, LSA

eprasa.pl 5e4a5adde2

TRANSPORT W tym roku przeładunek w porcie w Kłajpedzie wzrósł o 6 proc.

W porcie w Kłajpedzie w ciągu sześciu miesięcy tego roku przeładowano 20,1 mln ton ładunków – o 6 proc. więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku.
„Port w Kłajpedzie jest niezwykle zróżnicowany i to właśnie jest jednym z czynników jego sukcesu. W obliczu niepewnej przyszłości ta dywersyfikacja z pewnością stanowi ratunek. Pomimo obecnych wydarzeń – nie tylko wojny, ale także jej konsekwencji, takich jak sankcje i cła – pierwsze półrocze było dla portu w Kłajpedzie naprawdę dobre pod względem przeładunków" – powiedział dyrektor portu Algis Latakas.
„Pierwsze półrocze naprawdę napawa optymizmem i jeśli wynik taki się utrzyma, to najprawdopodobniej zakończymy rok, przekraczając próg 40 mln ton" – stwierdził.
W okresie od stycznia do czerwca w porcie przeładowano 7,2 mln ton ładunków w kontenerach (o 12 proc. więcej) oraz 3,4 mln ton ładunków ro-ro (towary przewożone na kołach) (o 4 proc. więcej).

SANKCJE UE ostatecznie cofnęła dotację dla Biennale w Wenecji

We wtorek Unia Europejska (UE) ogłosiła, że ostatecznie cofnęła dotację w wysokości 2 mln euro dla Biennale w Wenecji z powodu udziału Rosji w tym największym na świecie wydarzeniu poświęconym sztuce współczesnej.
„Wydarzenia kulturalne finansowane z pieniędzy europejskich podatników powinny chronić wartości demokratyczne, promować otwarty dialog, różnorodność i wolność wypowiedzi – wartości, które w dzisiejszej Rosji nie są szanowane" – powiedział, ogłaszając decyzję, rzecznik Komisji Europejskiej (KE) Thomas Regnier .
Największa wystawa sztuki współczesnej została otwarta w maju. Rosja bierze udział w Biennale w Wenecji po raz pierwszy od rozpoczęcia inwazji na Ukrainę w 2022 r. Wcześniej Rosja została wykluczona w proteście przeciwko prowadzonej przez nią wojnie

PREMIER Rząd ma podjąć działania w przypadku wysokich cen paliw

Premier Mindaugas Sinkevičius twierdzi, że w przypadku utrzymywania się wysokich cen paliw przez dłuższy czas rząd podejmie działania mające na celu ich złagodzenie.
„Obserwujemy sytuację i uważamy, a raczej mamy nadzieję, że wzrost cen paliw będzie tymczasowy. Jeśli okaże się długotrwały, podejmiemy odpowiednie działania" – powiedział we wtorek 21 lipca dziennikarzom Sinkevičius.
Odpowiedział on w ten sposób na pytanie, czy w związku z ponownym wstrzymaniem żeglugi przez Cieśninę Ormuz oraz utrzymującymi się napięciami na światowym rynku ropy nie należałoby ponownie tymczasowo obniżyć akcyzy na olej napędowy.
„Sytuacja, jak zapewne rozumiemy, jest determinowana przez czynniki geopolityczne" – podkreślił Sinkevičius.
Minister energii Lukas Savickas wyjaśnił w poniedziałek 20 lipca, że na razie nie widzi potrzeby wprowadzania ulgi w podatku akcyzowym od oleju napędowego, ale podkreślił, że w przypadku pogorszenia się sytuacji rząd jest gotowy do podjęcia odpowiednich działań.

NATURA Wielka Rafa Koralowa zagrożona

We wtorek 21 lipca czołowi naukowcy ostrzegli, że Wielka Rafa Koralowa w Australii jest narażona na bardzo wysokie ryzyko ekstremalnego i zakrojonego na szeroką skalę bielenia oraz załamania ekosystemu. Jest to związane z zjawiskiem meteorologicznym El Niño.
Wielka Rafa Koralowa, często nazywana największą żywą strukturą na świecie, rozciąga się na długości 2,3 tys. km wzdłuż wybrzeża stanu Queensland i stanowi ważną atrakcję turystyczną Australii.
W tym miesiącu uniknęła ona umieszczenia na liście obiektów zagrożonych, mimo że Organizacja Narodów Zjednoczonych wyraziła „największe zaniepokojenie" z powodu masowego bielenia koralowców i skutków zmian klimatycznych.
Morgan Pratchett, ekolog zajmujący się ochroną mórz z Uniwersytetu Jamesa Cooka w Queensland, powiedział podczas Międzynarodowego Sympozjum na temat raf koralowych w Auckland w Nowej Zelandii, że „ekstremalne zjawisko El Niño budzi poważne obawy".

INWESTYCJE Węgierski OTP Bank przejmuje grupę Luminor

Największy węgierski bank komercyjny OTP Bank podpisał umowę z konsorcjum funduszy kapitału prywatnego zarządzanych przez Blackstone oraz DNB Bank w sprawie przejęcia grupy Luminor – trzeciej co do wielkości grupy bankowej w regionie bałtyckim.
Jak podano w komunikacie opublikowanym w poniedziałek 20 lipca , dzięki temu Grupa OTP rozszerzy swoją działalność na 14 krajów. Wartość transakcji nie została ujawniona.
OTP Bank zamierza przyczynić się do dalszego rozwoju grupy Luminor, opierając się na dotychczasowych atutach banku, jego pozycji rynkowej oraz silnych relacjach z klientami.
W komunikacie wskazano, że po tej transakcji łączne aktywa Grupy OTP wzrosną o około 13 proc., a udział działalności w strefie euro w portfelu kredytów netto grupy wzrośnie z obecnych 42 proc. do 50 proc.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf.wł.; Fot.ELTA
alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

eprasa.pl 5e4a5adde2

Jerzy Giedroyc — wspomnienia i refleksje w 120. rocznicę urodzin

Justyna Giedrojć

27 lipca przypada 120. rocznica urodzin Jerzego Giedroycia — wydawcy, publicysty, polityka i działacza emigracyjnego. Człowiek ten przeszedł do historii jako twórca i wydawca paryskiego miesięcznika „Kultura" oraz założyciel Instytutu Literackiego, stworzonego po II wojnie światowej.

Z tej okazji przytaczamy wspomnienia Pawła Giedroycia, który miał okazję poznać Redaktora.

Wileński historyk i przewodnik spotkał się z Jerzym Giedroyciem w lipcu 1999 r., tuż przede jego 93. urodzinami.

— W jednym z listów otrzymałem zaproszenie na spotkanie. Pojechałem do Paryża, a stamtąd moi znajomi zawieźli mnie samochodem do Maisons—Laffitte, gdzie mieszkał Jerzy Giedroyc. Zostałem tam bardzo serdecznie przyjęty. Poznałem także panią Zofię Hertz, która była najbliższą współpracowniczką Redaktora, współtwórczynią Instytutu Literackiego — opowiada historyk.

Zofia Hertz, Paweł Giedroyć oraz Jerzy Giedroyc w Maisons—Laffitte w lipcu 1999 r. **Fot. arch. prywatne Pawła Giedroycia**

CAŁKOWICIE ODDANY SWOJEJ PRACY

Wspomina wydawcę „Kultury" jako człowieka powściągliwego i skromnego.

— Mieszkał i pracował w dość prostych warunkach w siedzibie Instytutu Literackiego w Maisons—Laffitte. Nie przywiązywał wagi do prestiżu czy wygód. Mówił niewiele i unikał mówienia pustych słów. Sprawiał wrażenie człowieka całkowicie oddanego swojej pracy. Redagowanie paryskiej „Kultury" uważał za życiowe powołanie. Z dużym zaangażowaniem poświęcał się pracy redakcyjnej, traktując ją jako zadanie o szczególnym znaczeniu — opowiada Paweł Giedroyć.

Wspomina wyjątkową, serdeczną atmosferę podparyskiego domu, a także miłą rozmowę podczas poczęstunku przygotowanego przez panią Zofię.

— Rozmowa toczyła się wokół bieżących spraw. Pan Jerzy doskonale wiedział, co dzieje się na Litwie. Czytał polską prasę wydawaną w naszym kraju, w tym „Kurier Wileński". Był bardzo lakonicznym rozmówcą, ale każda jego wypowiedź na tyle była na tyle cenna i warta uwagi, że niektóre fragmenty naszej rozmowy nagrałem na taśmę magnetofonową — mówi historyk.

Niedługo przed wizytą Pawła Giedroycia w Maisons—Laffitte twórcę „Kultury" odwiedzili kolejno dwaj prezydenci: Aleksander Kwaśniewski i Algirdas Brazauskas.

— Pan Jerzy pokazał mi herb Pogoni, prezent litewskiego prezydenta. Herb w postaci witraża wisiał na oknie nad biurkiem. Nieodłączną częścią atmosfery domu był ulubiony spaniel pani Zofii, który także pozował do wspólnego zdjęcia — dzieli się refleksjami rozmówca.

CZARNY LITEWSKI CHLEB BARDZO GO UCIESZYŁ

Wspomina, jak wiózł w prezencie dla Redaktora obraz przedstawiający wileński Kościół św. Anny oraz bochenek czarnego litewskiego chleba. Z kolei sam otrzymał w prezencie książkę pt. „Giedroyc i »Kultura«„ autorstwa Andrzeja Stanisława Kowalczyka z autografem Redaktora, a także reprodukcję wizerunku Madonny z Dzieciątkiem, potocznie nazywanej „Madonną Giedroyciową".

Oryginał obrazu mieści się w Giedroycianum, kaplicy — sanktuarium przy krakowskim Kościele św. Marka. Umieszczony jest nad ołtarzem z relikwiami Bł. Michała Giedroycia (1425—1485) (lit. Mykolas Giedraitis), który urodził się w Giedroyciach (lit. Giedraičiai), sercu Auksztoty, a większość życia zakonnego spędził w Krakowie, gdzie zmarł w opinii świętości. Jest uznawany za jednego z patronów Polski i Litwy.

— Po powrocie do Wilna otrzymałem list, w którym pan Jerzy m.in. dziękował za czarny chleb, który bardzo go ucieszył — przytacza wspomnienia Paweł Giedroyć.

„Drogi Panie, bardzo mile wspominam Pana wizytę (...). Dziękuję za prezenty z chlebem, którego nie jadłem od przeszło pół wieku.

7.>>

eprasa.pl 5e4a5adde2

6.>>

Właśnie wczoraj zjedliśmy ostatnią kromkę (...)" — pisał w liście Jerzy Giedroyc.

ZASŁUŻONY DLA DIALOGU POLSKO-LITEWSKIEGO

Jerzy Giedroyc pochodził ze starożytnego, książęcego rodu litewskiego Giedroyciów herbu Hippocentaurus. Urodził się 27 lipca 1906 r. w Mińsku, obecnej stolicy Białorusi. W 1919 r. jego rodzina przeniosła się do Warszawy, tam ukończył Gimnazjum im. Jana Zamoyskiego. W latach 1924—1929 studiował prawo, a następnie historię na Uniwersytecie Warszawskim.

Po wybuchu II wojny światowej, jako pracownik Ministerstwa Przemysłu i Handlu, został ewakuowany do Rumunii. W 1941 r. zgłosił się do służby wojskowej i wyjechał do Palestyny, gdzie wstąpił do Samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich. Następnie, wraz z armią gen. Władysława Andersa, trafił do Rzymu. W 1946 r. założył tam Instytut Literacki, który po przeniesieniu do Paryża stał się jednym z najważniejszych ośrodków polskiej emigracji politycznej i kulturalnej.

W ramach Instytutu Literackiego Giedroyc wydawał miesięcznik „Kultura" oraz „Zeszyty Historyczne". Paryska „Kultura" odegrała wyjątkową rolę w historii polskiej emigracji powojennej, skupiając wybitnych pisarzy, publicystów i intelektualistów. od początku istnienia jej głównym celem było utrzymywanie więzi z krajem oraz wspieranie idei wolnej i niepodległej Polski. Pismo opowiadało się także za przywróceniem niepodległości Litwie, Ukrainie i Białorusi, kładąc nacisk na pojednanie i współpracę między narodami Europy Środkowo-Wschodniej.

Jerzy Giedroyc zmarł 14 września 2000 r. w Maisons—Laffitte pod Paryżem. Zgodnie z jego wolą po jego śmierci „Kultura" zakończyła działalność, a ostatni numer czasopisma ukazał się w październiku 2000 r.

Za swoją działalność Giedroyc otrzymał wiele prestiżowych nagród i odznaczeń, w tym francuski Krzyż Oficerski Legii Honorowej

Jerzy Giedroyc przeszedł do historii jako twórca i wydawca paryskiego miesięcznika „Kultura" oraz założyciel Instytutu Literackiego **Fot. Paweł Giedroyć**

w 1996 r. W 1997 r. nadano mu honorowe obywatelstwo Litwy, a w 1998 r. został uhonorowany Orderem Giedymina. Krytycznie oceniając sytuację polityczną w Polsce po 1989 r., odmówił przyjęcia najwyższego polskiego odznaczenia — Orderu Orła Białego.

WYSTAWA W WILNIE

Z okazji 120. rocznicy urodzin Jerzego Giedroycia oraz 80. rocznicy powstania Instytutu Literackiego w Wilnie czynna jest wystawa pt. „Jerzy Giedroyc (1906—2000), twórca geografii wolności". Planszowa ekspozycja została zaprezentowana na skwerze im. Jerzego Giedroycia (Jurgio Giedraičio) przy ul. Bokšto 14 A. Wystawa przedstawia dokonania wydawcy „Kultury" oraz najważniejsze etapy jego życia i działalności. Teksty umieszczone na plakatach znajdujących się na schodach są dostępne w języku litewskim, ale po zeskanowaniu kodu QR można zapoznać się z ich treścią w języku polskim.

Senat RP ogłosił rok 2026 Rokiem Jerzego Giedroycia, podkreślając jego zasługi dla polskiej polityki, kultury i dialogu między narodami. ■

TVP WILNO

W Wilnie czynna jest wystawa pt. „Jerzy Giedroyc (1906—2000)
Fot. Marian Paluszkiewicz

eprasa.pl 5e4a5adde2

Czy Litwa stoi na progu zmian w polityce zagranicznej

Deklaracje dotyczące zmian w polityce zagranicznej są kierowane na rynek wewnętrzny – sądzi politolog dr Andrzej Pukszto. Wypowiedzi o ociepleniu relacji z Chinami są potrzebne do pokazania wyborcom, że socjaldemokraci coś robią.

Antoni Radczenko

Mindaugas Sinkevičius kilkakrotnie mówił o normalizacji stosunków z Chinami. Nowy premier nie chce jednak pogarszać relacji z Tajwanem. „Sądzę, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych ma kilka wariantów, jak ta sytuacja może zostać rozwiązana. Sądzę, że ten czy inny wariant MSZ zaanonsuje, kiedy będzie gotowy" – mówił przed tygodniem szef rządu.

Litwa raczej powinna kontynuować dotychczasową politykę – sądzi Andrzej Pukszto **Fot. Marian Paluszkiewicz**

CZY SĄ POTRZEBNE ZMIANY?

W tym tygodniu doradca prezydenta ds. bezpieczeństwa narodowego Deividas Matulionis stwierdził, że cele związane ze współpracą gospodarczą z wyspą pozostają niezmienione. „W kwestii Tajwanu nic się nie zmienia. Ministerstwo Spraw Zagranicznych bardzo intensywnie uzgadnia obecnie plan działań dotyczący współpracy gospodarczej. Nadal jesteśmy zainteresowani praktyczną współpracą gospodarczą (...) i to, czy w programie rządu znajduje się to jedno zdanie, czy nie, niczego nie zmienia" – oświadczył Matulionis dla Žinių radijas.

Politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego uważa, że obecna sytuacja nie sprzyja kardynalnym zmianom w polityce zagranicznej.

– Wydaje się, uwzględniając napiętą sytuację geopolityczną w kontekście Ukrainy, że wnieść coś nowego w priorytety polityki zagranicznej Litwy jest generalnie niemożliwe. Litwa raczej powinna kontynuować dotychczasową politykę i stawiać na sprawdzone schematy. To byłby najbardziej racjonalny kierunek. Aczkolwiek politycy zawsze myślą, że potrafią coś zmienić w świecie. Jest to raczej utopijne myślenie – ocenia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Andrzej Pukszto.

CHINY I BIAŁORUŚ

Matulionis podkreślił, że celem Litwy jest odbudowa stosunków dyplomatycznych z Chinami oraz kontynuacja dalszego rozwijania współpracy gospodarczej z Tajwanem. „Stanowisko rządu i prezydenta w tej kwestii jest takie samo" – zaznaczył doradca prezydenta. Dodał jeszcze: „Relacje z Tajwanem mają charakter pragmatyczny i są dla nas ważne. Chcemy pozyskiwać inwestycje, chcemy współpracować w dziedzinie rozwoju półprzewodników oraz innowacji, ponieważ Tajwan jest światowym liderem w tych obszarach".

Rozmówca „Kuriera Wileńskiego" nie sądzi, aby socjaldemokraci i nowa koalicja rządząca zmienili gruntownie politykę zagraniczną.

– Od dwóch-trzech lat mówi się o ociepleniu relacji z Chińską Republiką Ludową oraz wznowieniu tranzytu nawozów mineralnych z Białorusi. W przypadku Białorusi na razie ocieplić stosunków się nie uda. Na tym odcinku głównym partnerem Wilna jest Waszyngton, a nie Mińsk. Na danym moment wydaje się, że kwestię Białorusi Donald Trump odłożył na stronę. Teraz próbuje się zresetować relacje z Chinami, równolegle „przymknąć" kontakty z Tajwanem, które rozwijali litewscy konserwatyści. Sądzę, że jest nacisk części świata biznesu, który chce robić interesy z Chinami. Nie można jednak też zapominać, że jest druga grupa przedsiębiorców, chcąca rozwijać współpracę z Tajwanem – komentuje politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

9.>>

eprasa.pl 5e4a5adde2

8.>>

Desygnowany minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys powiedział, że widoczny jest postęp w normalizacji stosunków między Chinami a Litwą. Jednocześnie podkreślił, że nie należy zapominać, iż głównym priorytetem litewskiej polityki zagranicznej nie jest ta kwestia, lecz bezpieczeństwo. „Postęp rzeczywiście jest. Mogę powiedzieć, że współpracujemy z innymi państwami Unii Europejskiej także w sprawie świadczenia niektórych usług konsularnych, odbywają się również pewne spotkania – ten temat nie został zapomniany" – powiedział przed kilkoma tygodniami dla Žinių radijas.

Andrzej Pukszto sądzi, że Stany Zjednoczone nie będą raczej zadowolone z resetu litewsko-chińskiego.

– Głównym partnerem Litwy w zakresie obronności i bezpieczeństwa są USA, dlatego ten krok wydaje się nie do końca przemyślany. Stany Zjednoczone raczej nie ocenią tego pozytywnie. Protestów nie ma, ponieważ udział Litwy w imporcie lub eksporcie z i do Chin jest znikomy. Natomiast Unia Europejska ma kontakt z Chinami. Są to problematyczne relacje, ale są. Pod tym względem Litwa raczej niczym nie wyróżnia się na tle Europy – analizuje politolog.

BEZ ZNACZENIA

Zdaniem eksperta deklaracje socjaldemokratów raczej są skierowane na rynek wewnętrzny.

– Na zasadzie: coś robimy i zmieniamy, ale praktycznie to nie ma większego znaczenia – dodaje rozmówca.

W programie poprzedniego rządu zapisano m.in.: „Będziemy nadal rozwijać relacje gospodarcze i kulturalne z Tajwanem". W programie gabinetu Sinkevičiusa, który rozpoczął pracę w ubiegłym tygodniu, zdanie to zostało usunięte. Pozostawiono jednak zapisy dotyczące rozwijania relacji z państwami i partnerami regionu Indo-Pacyfiku.

BNS informował, że przedstawiciele rządzącej większości w ostatnim czasie coraz częściej mówią o normalizacji stosunków dyplomatycznych z Chinami, jednak dotychczas nie przyniosło to praktycznych rezultatów. W czerwcu informowano, że w związku ze zmianą rządu negocjacje dotyczące planu działań na rzecz litewsko-tajwańskiej współpracy gospodarczej zostały tymczasowo zawieszone. Relacje Wilna z Pekinem pogorszyły się w 2021 r., gdy Litwa zezwoliła Tajwanowi na otwarcie w kraju Biura Przedstawicielskiego Tajwanu. ■

Kęstutis Budrys powiedział, że widoczny jest postęp w normalizacji stosunków z Chinami **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

Nowi wiceministrowie zdrowia i doradcy

Minister zdrowia Litwy Linas Kukuraitis ma już komplet współpracowników. W poniedziałek 20 lipca w resorcie zdrowia pracę rozpoczęli wiceministrowie oraz troje doradców.

Priorytetami nowego kierownictwa ministerstwa mają być skrócenie kolejek w placówkach medycznych, poprawa dostępu do opieki zdrowotnej w regionach, a także wdrożenie narzędzi sztucznej inteligencji w ochronie zdrowia.

„Do naszych działań dołącza silny, ambitny zespół, z którym jesteśmy gotowi wprowadzić zmiany ważne dla mieszkańców" — powiedział Linas Kukuraitis, minister zdrowia Litwy.

Wiceministrem odpowiedzialnym za inwestycje, projekty unijne i planowanie strategiczne została Edita Gudišauskienė. Przed objęciem stanowiska kierowała projektami w szpitalu Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu w Kownie. Ma za sobą szesnaście lat w kowieńskim samorządzie — jako radna, dyrektorka administracji miejskiej i doradczyni burmistrza. Ukończyła studia z inżynierii cieplnej, finansów oraz administracji publicznej.

Drugi wiceminister, Ignas Rubikas, przejmie nadzór nad polityką zdrowia psychicznego, kadrami oraz telemedycyną. Wcześniej kierował Wydziałem Zdrowia Psychicznego w tym samym ministerstwie i współtworzył reformę systemu psychiatrycznego. Studiował psychologię i filozofię na Oksfordzie, a politykę społeczną w Londyńskiej Szkole Polityki i Ekonomii.

Do zespołu dołączyło też troje doradców. Fausta Roznytė zajmowała się wcześniej doradztwem w ministerstwie gospodarki i w Sejmie. Dalia Sakalauskaitė-Babravičė wnosi doświadczenie z zakresu pracy socjalnej i ochrony praw pacjentów. Gintaras Maželis przez lata zarządzał instytucjami finansowymi — był m.in. dyrektorem generalnym UniCredit Bank na Litwie.

Opr. A.K. na podst. BNS

eprasa.pl 5e4a5adde2

Będzie pozew po wycieku z Centrum Rejestrów. Adwokaci szukają poszkodowanych

Setki tysięcy mieszkańców Litwy mogło stracić kontrolę nad swoimi danymi osobowymi po wycieku z Centrum Rejestrów. Adwokaci szukają poszkodowanych i zapowiadają pozew zbiorowy. Podają, co trzeba zrobić.

Wyciek z Centrum Rejestrów wywołał na Litwie skandal
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

POWÓDZTWO O ODSZKODOWANIE

Trzej adwokaci — Vincentas Zabulis, Antanas Jonikaitis i Giedrius Abromavičius — zapraszają do rejestracji wszystkie osoby, które otrzymały od Centrum Rejestrów powiadomienie o możliwym ujawnieniu ich danych. Celem jest wniesienie powództwa cywilnego o odszkodowanie.

„Rozważamy możliwość wniesienia pozwu zbiorowego. Naszym zdaniem kwestia odpowiedzialności powinna zostać w pierwszej kolejności skierowana do Centrum Rejestrów. Biorąc pod uwagę wnioski z dochodzeń, można również rozważyć odpowiedzialność Ministerstwa Gospodarki i Innowacji" — powiedział Vincentas Zabulis.

Wstępna rejestracja nie jest równoznaczna z przystąpieniem do sprawy. Służy ocenie skali problemu i ustaleniu, czy istnieją podstawy do pozwu.

Do wniesienia powództwa zbiorowego wymagane jest co najmniej 20 osób — według adwokata ten próg został już przekroczony.

TO NIE TAKIE PROSTE

Odszkodowania nie będą łatwe do uzyskania. Zabulis wyjaśnia, że szkoda majątkowa wymaga indywidualnego udowodnienia: poszkodowany musi wykazać konkretną stratę finansową wynikającą właśnie z tego incydentu.

„Szkoda majątkowa musi być zindywidualizowana — osoba powinna udowodnić, że właśnie z powodu tego incydentu poniosła konkretną stratę finansową. Dlatego obecnie mówimy przede wszystkim o szkodzie niematerialnej" — wyjaśnił adwokat.

Prokuratura Generalna prowadzi dochodzenie w sprawie nielegalnych logowań i przywłaszczenia ponad 600 tys. wpisów z Rejestru Nieruchomości, w tym numerów identyfikacyjnych osób fizycznych. Logowania odbywały się za pośrednictwem przejętych kont pracowników Departamentu Migracji.

NIKT NICZEGO Z AUTOMATU NIE REKOMPENSUJE

„Czekamy na wnioski instytucji państwowych. Jednak szkoda poniesiona przez osobę fizyczną nie zostanie zrekompensowana automatycznie — z tego prawa trzeba skorzystać" — zaznaczył Zabulis.

Pierwsze nielegalne logowania miały miejsce na początku bieżącego roku. Centrum Rejestrów dowiedziało się o incydencie na początku kwietnia, a opinię publiczną poinformowano dopiero pod koniec maja. Sprawą zajmuje się również Państwowa Inspekcja Ochrony Danych, która wszczęła dochodzenie z własnej inicjatywy. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

Kolejna modernizacja w e-sveikacie. Mniejsze ryzyko błędów

Ministerstwo Ochrony Zdrowia (SAM) wprowadzi cyfryzację programu profilaktyki i wczesnej diagnostyki chorób sercowo-naczyniowych — zostanie on zintegrowany z systemem e-zdrowia (e-sveikata).

Jak poinformowało w środę ministerstwo, po przeniesieniu programu możliwe będzie automatyczne wybieranie mieszkańców uprawnionych do usług profilaktycznych, wysyłanie im zaproszeń, elektroniczne wypełnianie niezbędnych dokumentów medycznych oraz monitorowanie udziału w programie w czasie rzeczywistym.

„Rozwiązania cyfrowe pozwolą nie tylko zmniejszyć obciążenie administracyjne placówek służby zdrowia, ale także zapewnią dokładniejsze dane, skuteczniejsze monitorowanie programów profilaktycznych oraz lepszy dostęp do nich dla mieszkańców. To kolejny krok w kierunku stworzenia bardziej nowoczesnego, skutecznego i wygodniejszego dla pacjenta systemu opieki zdrowotnej" — stwierdził minister Linas Kukuraitis.

Według Ministerstwa Zdrowia dotychczas dane programu były przetwarzane ręcznie, co zwiększało ryzyko błędów ludzkich oraz utrudniało analizę i monitorowanie danych. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

eprasa.pl 5e4a5adde2

Pamięci major Wandy Kiałki ps. „Mariki“ — ostatniej łączniczki wileńskiej AK

16 lipca 2026 r. zmarła mjr Wanda Kiałka ps. „Marika” — sanitariuszka i łączniczka Armii Krajowej Okręgu Wileńskiego. Miała 103 lata.

Ilona Lewandowska

Przez ostatnie dekady życia we Wrocławiu z niezwykłą energią spotykała się z młodzieżą i pielęgnowała pamięć o Polskim Państwie Podziemnym oraz żołnierzach wileńskiej AK. O jej niezwykłych losach oraz roli kobiet w konspiracji opowiada Magda Wysocka, pracowniczka Instytutu Pamięci Narodowej i popularyzatorka historii wileńskich łączniczek.

Życie Wandy Kiałki obejmuje niemal cały dramatyczny XX w. Które wydarzenia z jej biografii najlepiej pokazują drogę, jaką przeszła, i pozwalają zrozumieć, kim była?

W życiu Wandy Kiałki jak w soczewce skupiły się dramatyczne losy Polski XX w. Była świadkiem wybuchu wojny i kolejnych okupacji Wileńszczyzny, gdzie władza przechodziła z rąk do rąk. Doświadczyła represji sowieckich i niemieckich, deportacji, wywózek na roboty przymusowe oraz nieustannego zagrożenia aresztowaniem. Później przyszły więzienia, śledztwo i łagry. Tragiczne dla Polski postanowienia konferencji jałtańskiej dopełniły tej historii. Wanda Kiałka nie była jedynie świadkiem tych wydarzeń — przeżyła je osobiście i boleśnie doświadczyła ich konsekwencji.

Kiałkowie z synem, Wrocław **Źródło: IPN**

Ilona Lewandowska: Co sprawiało, że młode kobiety, takie jak ona, decydowały się na służbę w konspiracji, mimo ogromnego ryzyka?

Magda Wysocka: Pokolenie, do którego należała Wanda Kiałka — pokolenie Kolumbów — cechował wyjątkowy patriotyzm. Trzeba też podkreślić, że mieszkańców Kresów wyróżniało szczególne przywiązanie do Polski. Urodzili się i wychowali w niepodległym państwie, a pamięć o ponad stuletniej niewoli była wciąż żywa. Niepodległość odzyskano zaledwie dwadzieścia lat wcześniej i nikt nie godził się z kolejną okupacją. Na ich oczach kolejni okupanci stawali się śmiertelnymi wrogami.

Swój sprzeciw wobec zniewolenia wyrażali poprzez walkę z bronią w ręku albo — jak Wanda Kiałka i wiele innych młodych kobiet — służbę jako łączniczki czy sanitariuszki, przenosząc meldunki, rozkazy i udzielając pomocy rannym. Dlatego wstąpienie do konspiracji było dla wielu Polaków czymś naturalnym i oczywistym.

Jaką rolę odgrywały kobiety w strukturach Armii Krajowej na Wileńszczyźnie? Na tym tle czym wyróżniała się Wanda Kiałka?

Kobiety w szeregach Armii Krajowej działały właściwie na wszystkich polach. Były łączniczkami, kurierkami i sanitariuszkami, kolportowały prasę oraz prowadziły tajne nauczanie. Chciałabym zatrzymać się przy pracy łączniczek, ponieważ właśnie temu tematowi poświęciłam ostatnie lata swojej działalności edukacyjnej. Łączniczki były cichymi bohaterkami polskiego podziemia niepodległościowego. Pozostawały w cieniu, często anonimowe i zapomniane. To one niezawodnie dostarczały meldunki, rozkazy, informacje i grypsy. Wyszukiwały także lokale na spotkania konspiracyjne, organizowały żywność dla więźniów i partyzantów oraz znajdowały bezpieczne kryjówki dla osób ukrywających się. Podczas operacji „Ostra Brama” pełniły również służbę sanitariuszek. Symbolem takiej postawy była niewątpliwie Wanda Kiałka. Już jako nastolatka należała do Przysposobienia Wojskowego Kobiet, gdzie ukończyła szkolenie sanitarne i strzeleckie. To właśnie przedwojenne przygotowanie stało się przepustką do późniejszej działalności konspiracyjnej. Pochodziła ze skromnej rodziny. Była zwyczajną, nikomu nieznaną dziewczyną, bez wpływowych znajomości. Chciała jednak być potrzebna i zrobić wszystko, co mogło pomóc w obronie ojczyzny.

12.>>

eprasa.pl 5e4a5adde2

11.>>

Jak wspominała, nie było to łatwe. Musiała ukrywać się przed łapankami, co często przerywało kontakt z konspiracją. Mimo długiego oczekiwania na kolejne zadania nigdy nie zrezygnowała ze służby.

Po wojnie Wanda Kiałka trafiła do łagrów a po odzyskaniu wolności wyjechała w okolice Wrocławia. Jak odnalazła się w nowej rzeczywistości po doświadczeniach wojny, więzienia i łagrów?

Ludność polska wygnana z Kresów Wschodnich oraz powracająca z łagrów trafiała do różnych miejsc w kraju. Po powrocie do powojennej Polski Wanda Kiałka przez krótki czas mieszkała w Bydgoszczy i Głuchołazach. Ostatecznie swoją przystań odnalazła we Wrocławiu — mieście również naznaczonym wojną, ale dającym nadzieję na nowy początek i odbudowę życia. W osiedleniu się pomógł jej Stanisław Kiałka, legendarny konspirator wileński, który po powrocie z Workuty zamieszkał we Wrocławiu. Otoczył ją opieką, zadbał o jej codzienne życie, a piękna przyjaźń z czasem przerodziła się w małżeństwo.

Los Wandy Kiałki nie był odosobniony. Jak potoczyły się powojenne losy innych kobiet służących w wileńskiej Armii Krajowej?

Każda żołnierka, łączniczka czy sanitariuszka Armii Krajowej, wstępując do podziemnego wojska, marzyła o zwycięstwie. Marzyły o wolnej Polsce, w której będą mogły się uczyć, pracować, zakładać rodziny i po prostu normalnie żyć. Wydawało się, że wraz z końcem okupacji nadejdzie kres wojennej tragedii.

Finał walk o Wilno w lipcu 1944 r. okazał się jednak zupełnie inny. Sowieci kontynuowali represje — wywózki w głąb Związku Sowieckiego, więzienia i egzekucje stały się codziennością.

Losy tych bohaterek potoczyły się różnie. Te, którym udało się uniknąć aresztowania, przedostały się na zachodnie ziemie Polski. Był to czas nieustannej tułaczki. Prześladowane przez komunistyczny aparat bezpieczeństwa często zmieniały miejsce zamieszkania. Zatrzymywały się u rodziny, znajomych, a niekiedy także u zupełnie obcych ludzi. Gdy wreszcie odnajdywały swoje miejsce w powojennej Polsce, podejmowały studia — najczęściej humanistyczne — pracowały jako nauczycielki i angażowały się w działalność kombatancką.

Jakie miejsce zajmuje dziś Wanda Kiałka w historii Wilna i Wrocławia? Co po sobie pozostawiła?

Wanda Kiałka była — jak często mówiono — „prawdziwą perełką wśród kombatantów". Mimo sędziwego wieku regularnie spotykała się z młodzieżą we Wrocławiu, opowiadając o II wojnie światowej, Wileńszczyźnie oraz własnych doświadczeniach. Udzieliła wielu wywiadów i relacji, które dziś znajdują się w archiwach różnych instytucji oraz są dostępne w internecie. Brała udział w najważniejszych uroczystościach patriotycznych. W maju 2024 r. odsłoniła we Wrocławiu monument poświęcony Żołnierzom Niezłomnym pierwszej i drugiej konspiracji. Wystąpiła także w filmie dokumentalnym „Fakir — W imieniu Rzeczypospolitej", poświęconym Sergiuszowi Kościałkowskiemu „Fakirowi", egzekutorowi Kedywu i dowódcy oddziału partyzanckiego Armii Krajowej, który zmarł na jej rękach. Wcześniej była jedną z bohaterek filmu dokumentalnego „Kadry z Workuty" w reżyserii Jarosława Krychowiaka i Witolda Pelczarskiego. Wraz ze Stanisławem Kiałką przez lata gromadziła dokumenty i pamiątki dotyczące historii Wileńszczyzny.

13.>>

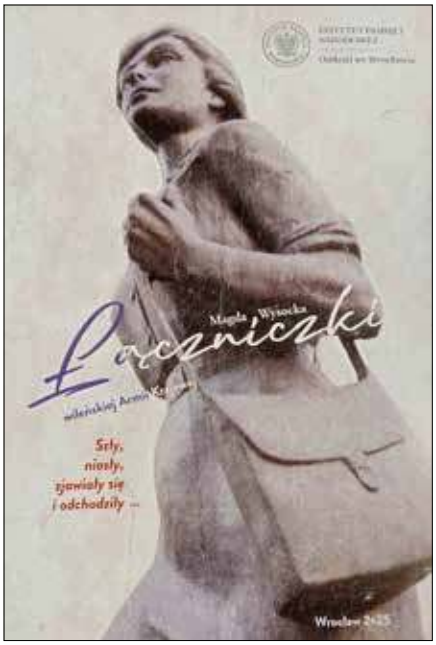
Wanda Kiałka z d. Cejko, Workuta, 1956 r. **Źródło: IPN**

eprasa.pl 5e4a5adde2

12.>>

Znaczna część tej spuścizny trafiła do Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. W latach dziewięćdziesiątych pracowała również w Polskim Czerwonym Krzyżu.
Warto przypomnieć mniej znany epizod z jej biografii — działalność w Fundacji na rzecz Ochrony Kultury Polskiej na Wileńszczyźnie im. Adama Mickiewicza, założonej przez Donatę Nowak. Przez sześć lat wspólnie przewoziły do Wilna książki, lekarstwa i inne potrzebne dary. Angażowały się także w renowację Cmentarza na Rossie. Jak wspominała: „Zaangażowane byłyśmy także w »górkę literacką«, gdzie znani, wielcy Wilnianie zostali pochowani. I odnowiłyśmy za nasze skromne pieniądze, wystane na cmentarzach, 48 pomników. Mam to wszystko udokumentowane. Sześć lat stałyśmy na cmentarzach, dalej już nie mogłyśmy, bo mi zdrowie nie pozwoliło. I tak się nasza fundacja skończyła. Teraz nikt w Wilnie o naszej fundacji już nie powie".
Nigdy nie zapomniała o przyjaciołach z Wileńszczyzny. od lat osiemdziesiątych pielęgnowała pamięć o Sergiuszu Kościałkowskim i jego żołnierzach. Każdego 4 lutego, w rocznicę potyczki pod Raubiszkami, zamawiała mszę świętą w ich intencji w parafii Chrystusa Króla we Wrocławiu.
Jestem przekonana, że Wanda Kiałka zasługuje na trwałe upamiętnienie — zarówno we Wrocławiu, jak i w Wilnie, choćby w formie tablicy pamiątkowej lub pomnika.

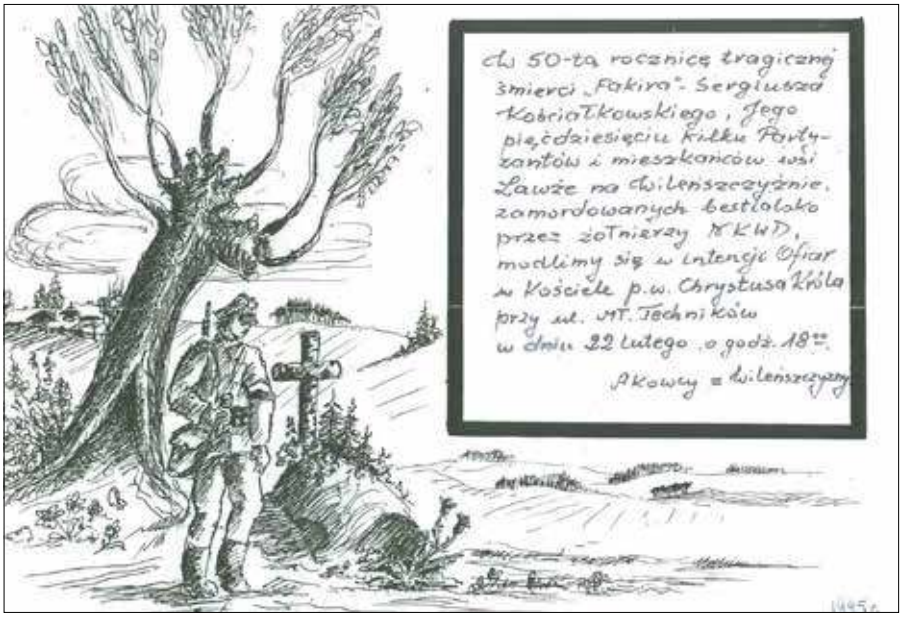
Wrocław od dziesięcioleci jest miastem wielu kresowiaków. W jaki sposób pielęgnowana jest tam pamięć o żołnierzach wileńskiej Armii Krajowej i jej łączniczkach?
Wrocław stał się nowym domem dla wielu mieszkańców Wileńszczyzny. Liczna grupa żołnierzy Armii Krajowej z Okręgu Wileńskiego włączyła się po wojnie w odbudowę Dolnego Śląska. Dla wielu z nich drogowskazem pozostały słowa ostatniego rozkazu gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka": „Daję Wam ostatni rozkaz. Dalszą swą pracę prowadźcie w duchu odzyskania pełnej niepodległości

Okładka broszury edukacyjnej „Łączniczki wileńskiej Armii Krajowej", Wrocław 2025 r. **Źródło: IPN**

Państwa... Każde z Was musi być dla siebie dowódcą... Zostańcie zawsze wierni Polsce".
Niech te słowa pozostaną inspiracją również dla kolejnych pokoleń Polaków.

Od lat popularyzuje Pani historię łączniczek wileńskiej Armii Krajowej. Dlaczego właśnie ich losy są dziś tak ważne?
Od kilku lat przedmiotem moich zainteresowań są kobiety z Kresów — zarówno te, które pozostały na Wileńszczyźnie i nadal pielęgnują polskość, jak i te, które po Jałcie wyjechały do Polski.
Zrealizowałam projekt „Kobiety z Cienia", którego wernisaż odbył się w polskiej szkole w Wilnie w grudniu 2023 r. Następnie przygotowałam projekt edukacyjny „Łączniczki wileńskiej Armii Krajowej", poświęcony kobietom pełniącym funkcję łączniczek w Okręgu Wileńskim AK. Jego głównym celem jest pokazanie odwagi kobiet wykonujących niezwykle odpowiedzialną i ryzykowną misję.
W ramach projektu powstały krótkie filmy dostępne na kanale YouTube, wystawa oraz broszura edukacyjna pod tym samym tytułem. Przeprowadziłam również wiele prelekcji. Wystawa była prezentowana m.in. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Warszawie oraz w Przystanku Historia IPN im. Kornela Morawieckiego we Wrocławiu.
To kobiety, które poświęciły się niezwykle niebezpiecznej służbie w podziemiu niepodległościowym. Wojna odebrała im młodość — czas, którego nigdy już nie odzyskały. Ich świat został całkowicie wywrócony do góry nogami. Nie czekały na nie awanse ani zaszczyty. Mimo to w każde zadanie wkładały ogromne zaangażowanie i entuzjazm, jakby walczyły o olimpijskie złoto. O tych Polkach wciąż mówi się zdecydowanie za mało. ■

Informacja o mszy świętej za poległych AK-owców **Źródło: T.B.**

eprasa.pl 5e4a5adde2

Powstaje projekt utworzenia panteonu władców w Katedrze wileńskiej

Nie ustają kolejne próby ustalenia miejsca spoczynku szczątków księcia Witolda Wielkiego w Katedrze wileńskiej.

Justyna Giedrojć

Poszukiwania te, prowadzone z wykorzystaniem współczesnych metod badawczych i historycznych analiz, mają na celu wyjaśnienie jednej z wciąż nierozstrzygniętych zagadek związanych z wielkim księciem litewskim. Planowane jest nie tylko przeprowadzenie kompleksowych badań, lecz także utworzenie Panteonu Władców Litwy. Ponadto planuje się umieszczenie w Kościele św. Tomasza w Pradze tablicy pamiątkowej poświęconej bratu Witolda Wielkiego, Butautasowi, oraz rozpoczęcie badań miejsc pochówku przedstawicieli dynastii Giedyminowiczów w Czechach i w Ukrainie.

Panteon Władców Litwy stanie się integralną częścią Katedry wileńskiej i jej podziemi **Fot. Marian Paluszkiewicz**

INTEGRALNA CZĘŚĆ KATEDRY

Ministerstwo Kultury informuje, że Panteon Władców Litwy nie będzie odrębnym miejscem pamięci ani nową ekspozycją, lecz stanie się integralną częścią Katedry wileńskiej i jej podziemi.

„Panteon obejmowałby nie tylko Mauzoleum Królewskie z pochowanymi tam władcami i pamięć o Witoldzie Wielkim, lecz także wszystkich znanych wielkich książąt litewskich, członków rodzin panujących, możnowładców oraz innych zasłużonych dla historii Litwy ludzi, pochowanych w katedrze. Planowane jest również upamiętnienie tych osób, których groby lub szczątki nie zostały dotąd odnalezione ani zidentyfikowane, lecz fakt ich pochówku jest znany i może zostać potwierdzony w przyszłości dzięki badaniom naukowym" – podaje resort kultury.

W pierwszej kolejności zostaną przeprowadzone szczegółowe badania naukowe. Dopiero po ich zakończeniu, w konsultacji z historykami, archeologami, architektami, specjalistami ds. ochrony zabytków i innymi ekspertami, zostaną opracowane rozwiązania memorialne, architektoniczne i ekspozycyjne.

UPAMIĘTNIENIE KSIĘCIA BUTAWDA W PRADZE

Z kolei Ministerstwo Spraw Zagranicznych poinformowało, że rozpoczęło realizację projektu dotyczącego umieszczenia tablicy pamiątkowej poświęconej Butautasowi, bratu Witolda Wielkiego, w Kościele św. Tomasza w Pradze.

Według resortu Ambasada Litwy w Czechach zwróciła się już do władz kościoła z prośbą o zgodę na realizację tego przedsięwzięcia oraz zainicjowała badania dotyczące miejsca pochówku księcia Butautasa (Butawda) w tej świątyni.

„Projekt ten był wielokrotnie omawiany z władzami Kościoła św. Tomasza. Uzyskano wstępną zgodę na tę inicjatywę, a pisemna akceptacja ze strony władz kościoła ma zostać przekazana ambasadzie w najbliższych tygodniach" – informuje litewskie MSZ.

Decyzję o upamiętnieniu Butautasa w postaci tablicy podjęto po naradach z przedstawicielami zakonu augustianów, do którego należy kościół, oraz za radą Kościoła św. Tomasza. Uwzględniono sakralny charakter świątyni i jej status jako zabytku dziedzictwa Czech.

Wzięto również pod uwagę fakt, że przypuszczalne miejsce pochówku litewskiego księcia jest już oznaczone historyczną płytą nagrobną.

MSZ poinformowało także, że w najbliższym czasie rozpoczną się konsultacje z władzami Ukrainy dotyczące badań miejsc pochówku i szczątków przedstawicieli dynastii Giedyminowiczów (Olelkowiczów) w Ławrze Peczerskiej w Kijowie.

15.>>

eprasa.pl 5e4a5adde2

14.>>

WAŻNE ODKRYCIE POLSKICH UCZONYCH I KONSERWATORÓW

Poszukiwania miejsca pochówku Witolda Wielkiego szczególnie nasiliły się po tym, gdy w 2024 r. w kryptach Katedry wileńskiej natrafiono na skrytkę zawierającą królewskie insygnia grobowe. Wcześniej insygnia te były znalezione w podziemiach katedralnych po wielkiej powodzi w 1931 r. Odkryto wówczas królewskie krypty z grobami Barbary Radziwiłłówny (1520–1551) wielkiej księżnej litewskiej i królowej Polski, drugiej żony króla Zygmunta II Augusta, Elżbiety Habsburżanki (1526–1545) pierwszej żony Zygmunta II Augusta, Aleksandra Jagiellończyka (1461–1506) króla Polski i wielkiego księcia litewskiego. Oprócz samych grobów odnaleziono także regalia należące do polsko-litewskich władców, w tym korony grobowe, pierścienie, łańcuchy i inne przedmioty związane z pochówkami. W czasie prac po powodzi odkryto również srebrną urnę z sercem króla Władysława IV Wazy. Pracami ratunkowo-budowlanych przy po zalaniu krypt i podziemi kierował prof. Juliusz Kłos. W odkryciu i badaniach krypt uczestniczył m.in. Stanisław Lorentz, polski historyk sztuki, w latach 1935–1982 dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie (z przerwą w czasie II wojny światowej).

UKRYCIE SKARBU KATEDRALNEGO PRZED OKUPANTEM

Szacuje się, że odnalezione w 2024 r. skarby zostały ukryte w 1939 r. w obawie przed zniszczeniami oraz grabieżą podczas II wojny światowej.

Wiarygodność takiej teorii potwierdza Andrzej Małyszko, dla którego losy królewskich insygniów to historia rodzinna. Do roku 1945 z rodzicami mieszkał on na ulicy Zamkowej 3. Teraz mieszka w warmińskiej wsi Ruś koło Olsztyna. Jan Małyszko, ojciec pana Andrzeja, pracował w katedralnej zakrystii do 1942 r.

– Po wkroczeniu w 1939 r. sowietów do Wilna władze kościelne podjęły decyzję o ukryciu części skarbu katedralnego przed okupantem. Ojciec opowiadał, że ukryto jedynie część skarbca, ponieważ ukrycie całości mogłoby wzbudzić podejrzenia. W składziku obok Kaplicy Czarnej (czyli Kaplicy św. Jana Nepomucena) oraz Kaplicy Gasztołdowskiej wykuto w ścianie wnękę, w której ukryto monstrancje, krucyfiksy i relikwiarze. Z kolei złoty łańcuch, tabliczkę grobową i pierścień, znalezione przy szczątkach Barbary Radziwiłłówny, ks. Wołodźko w obecności mojego ojca schował do wnęki, którą tata wcześniej, na polecenie księdza, wykuł w ścianie podziemnej krypty, a następnie zamurował. Na poddaszu, w załamaniu sklepienia przy zewnętrznej ścianie, nad kaplicą św. Piotra, ukryto natomiast zabytkowy cynowy świecznik o wysokości około półtora metra. Przysypano go gruzem zalegającym na sklepieniu. Także na poddaszu ukryto woreczek ze złotymi rublami – opowiada Andrzej Małyszko w rozmowie z „Kurierem Wileńskim".

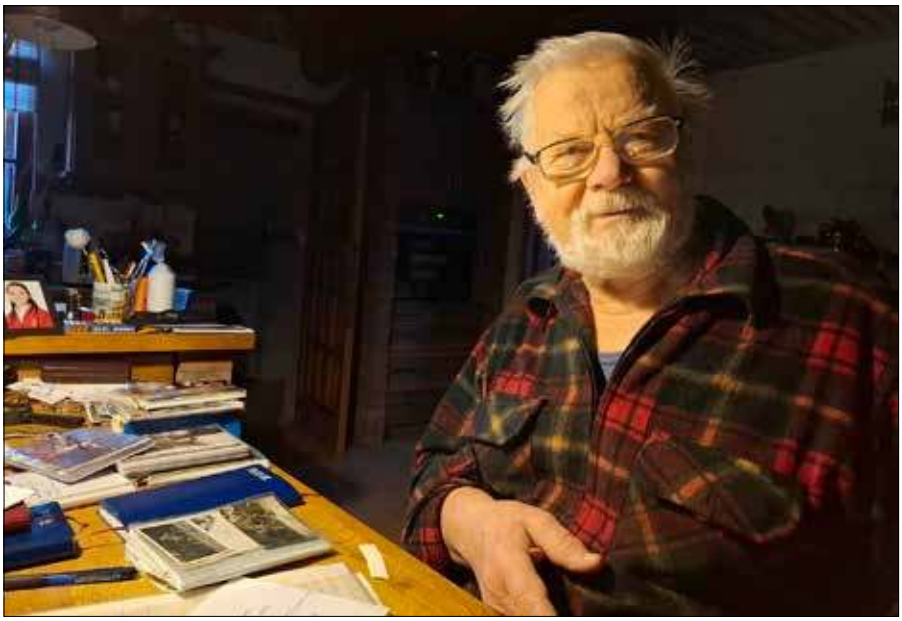
KOMPLEKSOWE BADANIA KATEDRY

W ubiegłym tygodniu rząd zatwierdził plan przeprowadzenia kompleksowych badań naukowych Katedry wileńskiej. Ich celem będzie zbadanie tego historycznego obiektu oraz teorii dotyczących możliwego miejsca spoczynku szczątków wielkiego księcia litewskiego Witolda Wielkiego (ok. 1350–1430). Rozległy program badań obejmuje pięć głównych kierunków: badania historyczne i źródłowe, badania architektoniczne i dotyczące murów, badania bioarcheologiczne i paleogenetyczne, badania archeologiczne oraz z zakresu historii sztuki.

Przy opracowywaniu planu specjalnie powołana grupa robocza konsultowała się z historykami, archeologami, antropologami, architektami i geologami, a także z pracownikami muzeów, bibliotek oraz Departamentu Ochrony Dziedzictwa Kulturowego.

Realizację badań proponuje się powierzyć Litewskiej Radzie Nauki, natomiast wstępne, minimalnie inwazyjne badania mające na celu poszukiwanie miejsca pochówku księcia miałyby zostać przeprowadzone przez Litewski Instytut Historii.

Na badania naukowe, prace konserwatorskie oraz działania informacyjne w 2027 r. przewidziano 1,99 mln euro, w 2028 r. – 2,44 mln euro, a w 2029 r. – 3,08 mln euro. Szacuje się, że na badania naukowe oraz prace konserwatorskie w Katedrze oraz utworzenie Panteonu Władców Litwy w latach 2027–2029 potrzebnych będzie około 7,5 mln euro. ■

Po wkroczeniu sowietów do Wilna władze kościelne podjęły decyzję o ukryciu części skarbu katedralnego przed okupantem – mówi Andrzej Małyszko
Fot. arch. prywatne Andrzeja Małyszko

eprasa.pl 5e4a5adde2

Niedźwiedzie wracają do litewskich lasów

Honorata Adamowicz

Jeszcze do niedawna spotkanie niedźwiedzia na Litwie wydawało się sensacją. Dziś leśne kamery coraz częściej rejestrują ich obecność, na leśnych drogach pojawiają się świeże tropy, a eksperci nie mają już wątpliwości – największy drapieżnik Europy wrócił do litewskich lasów na dobre. Ich liczba będzie rosła, dlatego mieszkańcy muszą przygotować się na życie w sąsiedztwie zwierzęcia, które przez dziesięciolecia było tu niemal nieobecne.

Powrót niedźwiedzi do litewskich lasów staje się faktem
Fot. Ministerstwo Środowiska RL

– Mamy już nie tylko informacje, ale również coraz więcej dowodów. Ślady znajdowane w lasach wskazują, że niedźwiedzie rzeczywiście już tu żyją. Czekamy także na pierwsze potwierdzenia, że pojawiły się młode. Można więc przypuszczać, że przynajmniej kilka niedźwiedzi na stałe zamieszkuje już Litwę – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Laimonas Daukša, dyrektor Litewskiego Stowarzyszenia Myśliwych i Wędkarzy.

TO NIE SĄ PRZYPADKOWI WĘDROWCY

Jak podkreśla ekspert, niedźwiedzie nie pojawiły się na Litwie znikąd.

– To ich naturalne środowisko występowania. Przez długi czas ich populacja była jednak bardzo nieliczna, dlatego spotkania z nimi należały do rzadkości. Obecnie, wraz ze wzrostem liczebności populacji na Łotwie, w Estonii i na Białorusi, coraz więcej niedźwiedzi dociera również na Litwę. Dzikie zwierzęta nie uznają granic państwowych – przemieszczają się tam, dokąd prowadzi je natura – wyjaśnia specjalista.

Dodatkowym czynnikiem jest trwający właśnie okres godowy.

– Obecnie trwa ruja niedźwiedzi, dlatego dorosłe osobniki potrafią w ciągu jednej doby pokonać nawet kilkaset kilometrów. W Estonii żyje już ponad tysiąc niedźwiedzi, na Łotwie – kilkaset, a na Białorusi – kilka tysięcy. To naturalne, że część z nich dociera także na Litwę – dodaje Laimonas Daukša.

Ekspert uspokaja, że niedźwiedzie z reguły unikają ludzi, jednak przypomina, że są to duże drapieżniki i lekceważenie zagrożenia mogłoby mieć tragiczne skutki.

– Niedźwiedzie są dużymi drapieżnikami, dlatego zawsze mogą stanowić zagrożenie, jeśli człowiek zbytnio się do nich zbliży lub sam sprowokuje niebezpieczną sytuację. Ryzyko zawsze istnieje – podkreśla rozmówca.

Przed wyjściem do lasu warto sprawdzić mapy obserwacji niedźwiedzi i odpowiednio przygotować się do wyprawy.

– Jeśli w danym rejonie wcześniej odnotowano obecność niedźwiedzi, lepiej nie wybierać się do lasu samotnie. Na grzyby czy jagody warto chodzić co najmniej we dwie osoby, a najlepiej w większej grupie. Podczas spaceru warto rozmawiać lub wydawać naturalne dźwięki. Dzięki temu dzikie zwierzęta, w tym także niedźwiedzie, z wyprzedzeniem zorientują się, że zbliża się człowiek. Z reguły niedźwiedzie unikają ludzi i same się oddalają – wyjaśnia Daukša.

Najważniejsza zasada dotyczy jednak bezpośredniego spotkania z drapieżnikiem.

– Jeśli jednak dojdzie do spotkania z niedźwiedziem, najważniejsze jest zachowanie spokoju i pod żadnym pozorem nie wolno uciekać. Należy powoli się wycofywać. Gdyby sytuacja stała się bezpośrednio niebezpieczna dla życia i niedźwiedź zaatakował, należy położyć się twarzą do ziemi, rękami osłonić głowę i kark oraz chronić najważniejsze części ciała – tłumaczy dyrektor Litewskiego Stowarzyszenia Myśliwych i Wędkarzy.

LITWA MUSI NAUCZYĆ SIĘ ŻYĆ Z NIEDŹWIEDZIAMI

Zdaniem eksperta powrót niedźwiedzi jest procesem naturalnym i nie należy oczekiwać, że ich liczba będzie malała. Wręcz przeciwnie.

– Uważam, że w przyszłości liczba niedźwiedzi na Litwie będzie rosła. To gatunek, który powraca do naszych lasów i jest ważnym elementem ekosystemu. Musimy nauczyć się żyć obok tych zwierząt. Ogromną rolę odegra edukacja społeczeństwa. Jednym z zadań środowiska myśliwych jest edukowanie społeczeństwa i przygotowanie ludzi do takiego współistnienia. Dobrym przykładem jest Rumunia, gdzie żyje ponad 10 tys. niedźwiedzi. Choć zdarzają się tam niebezpieczne incydenty, kraj od lat uczy się funkcjonować w sąsiedztwie dużych drapieżników – podsumowuje rozmówca.

Powrót niedźwiedzi do litewskich lasów staje się faktem. Dla jednych to powód do zachwytu nad odradzającą się przyrodą, dla innych – źródło obaw. Eksperci są jednak zgodni: zamiast paniki potrzebna jest wiedza, ostrożność i przygotowanie do życia w sąsiedztwie gatunku, który po latach ponownie zadomawia się na Litwie. ■

eprasa.pl 5e4a5adde2

Kto będzie pracował na roli? Rolnicy alarmują: Litwini nie chcą tej pracy

Honorata Adamowicz

Coraz więcej litewskich gospodarstw rolnych staje przed wyborem: zatrudnić pracowników z zagranicy albo ograniczyć produkcję. Brak rąk do pracy przestał być sezonowym problemem, a stał się jednym z największych wyzwań całego sektora. Choć rolnicy coraz częściej sięgają po pracowników spoza Litwy, podkreślają, że nie jest to rozwiązanie idealne. Zamiast doświadczonych specjalistów nierzadko trafiają do nich osoby, których kwalifikacje istnieją jedynie na papierze.

– To poważny problem, zwłaszcza w sezonie wiosennym, kiedy wszyscy chcą wyjechać na urlopy. To jedna z największych trudności, z jakimi mierzą się dziś gospodarstwa rolne. Praca w rolnictwie jest specyficzna – wymaga odpowiednich kwalifikacji, umiejętności obsługi ciągników i innego sprzętu rolniczego. Rolnicy coraz częściej zmuszeni są dlatego szukać pracowników za granicą – mówi dla „Kuriera Wileńskiego" Gedas Špakauskas, przewodniczący Litewskiego Związku Rolników.

Jak podkreśla, znalezienie chętnych do pracy na Litwie staje się z roku na rok coraz trudniejsze. Rolnictwo wymaga doświadczenia, odpowiedzialności i gotowości do wielogodzinnej pracy, a takich pracowników po prostu brakuje, dlatego wielu gospodarzy nie ma innego wyjścia niż szukanie ludzi poza granicami kraju.

KWALIFIKACJE CZĘSTO KOŃCZĄ SIĘ NA PAPIERZE

Zatrudnienie cudzoziemców nie oznacza jednak końca problemów. Wręcz przeciwnie, wielu rolników przekonuje się, że rzeczywistość znacząco odbiega od informacji przedstawionych w dokumentach kandydatów.

– Największy kłopot polega na tym, że w swoich życiorysach i dokumentach kandydaci deklarują, że potrafią wszystko i mają odpowiednie kwalifikacje. Kiedy jednak przychodzą do pracy, okazuje się, że ich umiejętności są na bardzo niskim poziomie. Informacje podawane przez nich często po prostu nie odpowiadają rzeczywistości. W efekcie rolnicy muszą poświęcać czas na ich szkolenie i przyuczanie do wykonywania podstawowych obowiązków. To jedna z największych trudności – zaznacza rozmówca.

Jak dodaje, problemów nie brakuje także po rozpoczęciu pracy.

– Niektórzy oczekują innych warunków pracy, zdarza się również, że nie odpowiada im miejscowe jedzenie, zwłaszcza jeśli przyjechali z odległych krajów. Dochodzi do tego bariera językowa. Młodsze pokolenie Litwinów coraz częściej mówi po angielsku, ale wielu zagranicznych pracowników nie zna ani litewskiego, ani angielskiego, co dodatkowo utrudnia komunikację. Oczywiście zawsze pierwszeństwo mają pracownicy z Litwy, ale po prostu ich brakuje – wyjaśnia Špakauskas.

MŁODZI NIE CHCĄ PRACOWAĆ NA ROLI

Zdaniem przewodniczącego Litewskiego Związku Rolników źródłem problemu jest nie tylko brak pracowników, ale także zmieniające się podejście młodego pokolenia do pracy.

– Jednym z powodów są stosunkowo wysokie świadczenia dla osób zarejestrowanych w urzędzie pracy. Jednak, jak już wspominałem, nawet sami Litwini, szczególnie młode pokolenie, nie chcą pracować przez wiele godzin. Wolą lekką, czystą pracę. Wielu marzy o karierze influencera. Młodzi ludzie po prostu nie chcą pracować w rolnictwie. I nie chodzi tu o wysokość wynagrodzenia – oni zwyczajnie nie chcą wykonywać takiej pracy – podsumowuje Gedas Špakauskas.

Rolnicy nie mają wątpliwości, że bez napływu zagranicznych pracowników coraz więcej gospodarstw będzie miało problem z utrzymaniem produkcji. Jednocześnie podkreślają, że samo sprowadzanie pracowników z innych krajów nie rozwiąże kryzysu kadrowego. Potrzebne są skuteczniejsze mechanizmy weryfikacji kwalifikacji, uproszczenie procedur zatrudnienia oraz działania, które zachęcą młodych Litwinów do związania swojej przyszłości z rolnictwem. W przeciwnym razie brak rąk do pracy może stać się jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla rozwoju litewskiego rolnictwa.

Według danych Litewskiej Służby Zatrudnienia 1 lipca w sektorze rolnym pracowało już 5,4 tys. cudzoziemców. Wśród nich było 4,6 tys. obywateli państw trzecich oraz 774 obywateli krajów europejskich. Liczby te pokazują, że zagraniczni pracownicy stali się ważnym elementem litewskiego rolnictwa. ■

Młode pokolenie nie chce pracować przez wiele godzin na roli **Fot. M. P.**

eprasa.pl 5e4a5adde2

Czy rowerzyści są zagrożeniem dla kierowców?

Wielu kierowców nadal postrzega rowerzystę jako możliwe zagrożenie. Eduardas Krišč iūnas, przewodniczący Litewskiej Wspólnoty Rowerzystów w Wilnie, twierdzi, że ponad 90 proc. rowerzystów ma wysoką kulturę jazdy. Przełomem był 2011 r.

Antoni Radczenko

Co piąty kierowca samochodu nadal uważa rowerzystów za „przeszkodę" w ruchu drogowym – wynika z badania zleconego przez firmę ubezpieczeniową Swedbank. Spółka wydała specjalne oświadczenie, w którym pisze, że w cieplejszych miesiącach na drogach przybywa zarówno osób uprawiających sport, jak i mieszkańców korzystających z rowerów w czasie wolnym lub do codziennych dojazdów, co wyraźnie wpływa na sytuację na drogach.

Co piąty kierowca samochodu nadal uważa rowerzystów za „przeszkodę" w ruchu drogowym

PRZEŁOM 2011 R.

Mimo zwiększenia ruchu część kierowców wciąż nie postrzega rowerzystów jako równoprawnych uczestników ruchu, lecz jako dodatkowe utrudnienie na drodze. „Z badania wynika, że 27 proc. kierowców musiało gwałtownie hamować lub wykonywać nagły manewr z powodu zachowania rowerzysty jadącego jezdnią, a 26 proc. wskazało, że spotkało się z sytuacją, gdy rowerzysta poruszał się niewłaściwą stroną drogi. Konfliktową sytuację z udziałem rowerzysty miało 12 proc. kierowców. Dane te pokazują, że na drogach wciąż panuje napięcie między uczestnikami ruchu i brakuje wzajemnej tolerancji. Warto pamiętać, że kierowca samochodu i rowerzysta funkcjonują w ruchu drogowym w zupełnie różnych warunkach: jednego chroni karoseria pojazdu, drugi jest znacznie bardziej narażony na obrażenia. Dlatego największy nacisk powinien być położony nie na przeciwstawianie sobie uczestników ruchu, lecz na ograniczanie ryzyka występowania niebezpiecznych sytuacji" – twierdzi Laimonas Garbenčius, dyrektor Departamentu Obsługi Klienta i Likwidacji Szkód w firmie ubezpieczeniowej Swedbank.

> Od stycznia do lipca 2026 r. na Litwie odnotowano 1 385 wypadków drogowych, 53 osoby zginęły, a 1 565 doznało uszczerbku na zdrowiu. W analogicznym okresie roku 2025 wypadków było 1 345, zginęło 71 osób, rannych zostało 1 556 osób.

Przewodniczący Litewskiej Wspólnoty Rowerzystów w Wilnie jest zdania, że w ciągu ostatnich 20 lat kultura jazdy u kierowców znacznie się polepszyła.

– Jeżdżę rowerem po drogach od 2004 r. Na pewno kultura jazdy kierowców zmieniła się. W moim przekonaniu przełom nastąpił w 2011 r. W tamtym czasie zwiększyła się liczba osób korzystających z rowerów. Ministerstwo Łączności zaczęło mówić, że rowerzyści egzystują i są częścią ruchu drogowego. Od tego czasu pogląd kierowców na rowerzystów zmienił się. Kiedy w Wilnie pojawiła się odpowiednia, przynajmniej częściowo, infrastruktura, to kierowcy zaczęli nawet rozpoznawać, gdzie są pasy dla rowerzystów – mówi Eduardas Krišč iūnas dla „Kuriera Wileńskiego".

W latach przed 2011 r. kierowcy zwyczajnie nie wiedzieli, jakie prawa przysługują kierowcom.

– Pamiętam, kiedy w 2008 r. pojechałem rowerem do Kłajpedy. Jechałem pasem A. Połowa kierowców autobusów próbowała mi powiedzieć, że nie mam prawa poruszać się po tym pasie. Od 2011 r. więcej takich przypadków nie miałem.

19.>>

eprasa.pl 5e4a5adde2

18.>>

To oznacza, że kierowcom uświadomiono, iż z pasa A mogą korzystać też rowerzyści – wspomina Kriščiūnas.

OBAWY I LĘKI KIEROWCÓW

Badanie wykazało również, że 43 proc. ankietowanych kierowców czuje się niepewnie, jadąc w pobliżu rowerzystów. Zdaniem eksperta takie odczucia często wynikają z wcześniejszych negatywnych doświadczeń. Najczęściej kierowcy wskazują, że znaleźli się w sytuacji, gdy rowerzysta nagle wjechał na jezdnię lub przejazd dla rowerów, zmuszając ich do gwałtownego hamowania. Taką sytuację zadeklarowało 41 proc. respondentów.

Kolejne 32 proc. przyznało, że rowerzysta był słabo widoczny, na przykład po zmroku nie miał na sobie odblaskowej odzieży ani elementów odblaskowych lub nie korzystał z oświetlenia.

– Moim zdaniem absolutna większość kierowców bardzo dobrze wie, jakie prawa przysługują rowerzystom. To dotyczy ponad 90 proc. kierowców. Sądzę, że tej grupy naprawdę nie ma co doskonalić. Oczywiście ludzi są różni. Problem dotyczy policji, która nie każe za chuligańską jazdę samochodem. Zdarzają się kierowcy, którzy chcą „pouczyć" rowerzystów, np. nie utrzymując odpowiedniego dystansu. Ale takich jest mniej więcej 1 proc., czyli mniej więcej tyle, ile siedzi w więzieniu. Wszystkich nie da się wychować – dywaguje Eduardas Kriščiūnas.

250 KILOMETRÓW

Z danych Agencji Kompetencji Transportowej wynika, że w 2025 r. na Litwie było 108 304 rowerów i skuterów, samochodów – ponad 1,8 mln. Od stycznia do lipca 2026 r. na Litwie odnotowano 1 385 wypadków drogowych, 53 osoby zginęły, a 1 565 doznało uszczerbku na zdrowiu. W analogicznym okresie roku 2025 wypadków było 1 345, zginęło 71 osób, rannych zostało 1 556 osób.

Wilno postawiło sobie cel, aby do 2030 r. łączna długość dróg rowerowych sięgnęła 250 km. „Realizując rekordowy program modernizacji ulic w stolicy, dążymy do tego, aby poruszanie się po mieście było komfortowe dla wszystkich Wilnian, niezależnie od wybranego środka transportu. Już trzeci rok z rzędu nie zwalniamy tempa rozwoju infrastruktury rowerowej – nie tylko remontujemy istniejące ścieżki, ale także budujemy nowe. Rozpoczęliśmy również budowę mostu przeznaczonego dla pieszych i rowerzystów. Konsekwentnie tworzymy coraz gęstszą sieć tras rowerowych w mieście" – powiedział w ubiegłym roku mer Wilna Valdas Benkunskas. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

W 2025 r. na Litwie było 108 304 rowerów

Droga Szawle-Połąga remontowana

Na drodze krajowej Szawle–Połąga za 6 mln euro (z VAT) zostanie wyremontowany 7,3-kilometrowy odcinek w rejonie telszańskim.

Jak informuje zarządca dróg państwowych Via Lietuva, prace do lata 2027 roku wykona firma Eurovia Lietuva, która wygrała przetarg. Według komunikatu zostanie odnowiona nawierzchnia drogi, zmodernizowane przystanki autobusowe, ulepszony system odprowadzania wody oraz infrastruktura bezpieczeństwa ruchu drogowego. Remontowany odcinek drogi przebiega przez miejscowości Kiršiai i Eigirdžiai w rejonie telszańskim, a jego nawierzchnia jest zużyta. W trakcie prac ruch będzie regulowany sygnalizacją świetlną i odbywać się będzie jednym pasem ruchu.

Na trasie Szawle–Połąga prace trwają obecnie na odcinku w rejonie Kretynga — od 136,9 do 141,9 kilometra. Remontowane będzie również skrzyżowanie w pobliżu wsi Kretingsodis, gdzie zostanie zainstalowane skrzyżowanie regulowane sygnalizacją świetlną. Planowane jest również wyremontowanie odcinków drogi od 115,7 do 118,9 km oraz od 121 do 133 km, a także przebudowa odcinków przebiegających przez Korciany (lit. Kartenai) i Kretyngę.

Dług publiczny Litwy stosunkowo niski

Dług publiczny Litwy w pierwszym kwartale bieżącego roku wyniósł 36,3 mld euro i stanowił 42,3 proc. produktu krajowego brutto (PKB) — wskaźnik ten należał do jednych z najniższych w UE.

Dług publiczny Łotwy wyniósł 20,4 mld euro, czyli 46,9 proc. PKB, a Estonii — 10,6 mld euro, czyli 25,2 proc. PKB. Dług publiczny Estonii pozostał najniższy w całej UE. Najbardziej zadłużonym krajem pozostaje Grecja, gdzie dług publiczny wyniósł 143,5 proc. PKB. Według danych Eurostatu łączny dług publiczny państw UE wyniósł 82,9 proc. PKB, a w samej strefie euro — 88,9 proc. PKB.

Opr. A.K. na podst. BNS, mat.pras.

eprasa.pl 5e4a5adde2

Sukces wileńskiego szpitala. Trzy przeszczepy serca w jeden tydzień, pomogło litewskie wojsko

W ciągu zaledwie jednego tygodnia lekarze z klinik Santaros w Wilnie przeprowadzili aż trzy przeszczepy serca. Szpital wyjaśnia wyjątkowość tych działań. Część personelu pozmieniała osobiste plany, aby ratować pacjentów.

W wileńskim szpitalu dokonano spektakularnego wyczynu — w tydzień przeszczepiono aż trzy serca **Fot. Marian Paluszkiewcz**

TO NIE TAKIE PROSTE

Klinika Santaros przy Uniwersytecie Wileńskim przeprowadziła trzy przeszczepy serca w ciągu jednego tygodnia. Placówka poinformowała o tym we wtorek 21 lipca, określając wydarzenie jako wyjątkowe, nawet jak na standardy jednego z największych ośrodków transplantacyjnych na Litwie.

„Trzy przeszczepy serca w ciągu jednego tygodnia — to niezwykle rzadki przypadek. Była to wielka próba dla całego zespołu, zwłaszcza w okresie letnim, kiedy wielu kolegów zaplanowało urlop lub miało inne zobowiązania" — powiedział Vilius Janušauskas, kardiochirurg z Centrum Kardiochirurgii Klinik Santaros.

Wszyscy trzej operowani pacjenci cierpieli na zaawansowaną niewydolność serca. U dwóch rozpoznano kardiomiopatię niedokrwienną lub rozstrzeniową — schorzenia, w których mięsień sercowy ulega nieodwracalnemu uszkodzeniu i traci zdolność skutecznego pompowania krwi.

Jednemu z pacjentów przed przeszczepem podłączono sztuczną komorę serca, pozostali byli hospitalizowani lub czekali na operację w domu. Wszyscy trzej przebywają obecnie na oddziale intensywnej terapii, a ich stan odpowiada wczesnemu okresowi po transplantacji.

PERSONEL MUSIAŁ BYĆ W GOTOWOŚCI

Wyzwaniem nie były wyłącznie same operacje. Procesy dawstwa następowały jeden po drugim, co zmuszało personel do wielokrotnych powrotów do szpitala przez cały weekend. Część lekarzy, pielęgniarek, anestezjologów i perfuzjonistów zmieniła osobiste plany, by wziąć udział w procedurach.

> Klinika Santaros przy Uniwersytecie Wileńskim przeprowadziła trzy przeszczepy serca w ciągu jednego tygodnia. Placówka poinformowała o tym we wtorek 21 lipca, określając wydarzenie jako wyjątkowe, nawet jak na standardy jednego z największych ośrodków transplantacyjnych na Litwie.

„Jestem wdzięczny wszystkim, którzy zmienili swoje plany i przybyli do pracy. Wymagało to ogromnej koncentracji i gotowości całego zespołu do podjęcia pracy w każdej chwili" — dodał Janušauskas.

Motywację personelu oddają słowa jednego z lekarzy, przytoczone przez kardiochirurga: „Zgadzam się wziąć w tym udział nie ze względu na dodatkowe wynagrodzenie, ale dlatego, że chcę być częścią tak wyjątkowej i intensywnej sytuacji".

W TYM ROKU W KLINIKACH SANTAROS 43 PRZESZCZEPY

W logistykę transplantacji zaangażowane były również jednostki zewnętrzne. Narządy transportowano helikopterem Sił Powietrznych Litwy — rozwiązanie stosowane rzadziej niż standardowy transport karetką. W koordynacji procesów dawstwa uczestniczył też zespół szpitala w Poniewieżu oraz Narodowe Biuro Transplantacji.

Klinika zmienia również model organizacji samych operacji. Coraz częściej przeszczepy planuje się na wczesne godziny poranne zamiast nocnych, co pozwala zapewnić wypoczęty zespół i więcej czasu na stabilizację dawców przed pobraniem narządu.

W 2026 r. w klinikach Santaros przeprowadzono dotąd — poza opisanymi trzema przeszczepami serca — siedem przeszczepów wątroby, pięć rogówek oraz 28 nerek, w tym trzy od żywego dawcy. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, mat. pras.

eprasa.pl 5e4a5adde2

Przylecieli, popłakali, wylecieli. Kilka rad, jak nie zamienić lotu z Litwy w „portfelobójstwo”

Odpocząć każdy chce i czasem niekoniecznie w swojej rejonowej sadybie (jeśli takowa jest). No to trzeba lecieć. A jak lecieć, to najtaniej, okazyjnie. Okazuje się czasem, że wylot faktycznie jest piękny — ale lądowanie daje portfelowi „popalić”.

DODATKOWA MINUTKA ROZWAGI NAS ZBAWI

Najtańszy bilet to nie to samo co najtańsza podróż — na tę prawidłowość zwracają uwagę eksperci ds. finansów osobistych. Lot do zachodnioeuropejskiej metropolii za 50 euro może ostatecznie pochłonąć więcej środków niż bilet za 150 euro do kraju o niższych kosztach życia, gdy doliczymy zakwaterowanie, transport, wyżywienie i bilety wstępu do atrakcji.

„Dlatego nie wystarczy znaleźć bilety lotnicze w atrakcyjnej cenie — warto oszacować czekające nas dodatkowe wydatki na transport, wyżywienie, zakwaterowanie i rozrywkę. Duże miasta, ulubione przez turystów, charakteryzują się bogatą ofertą rozrywkową, co może znacznie uszczuplić portfele podróżnych” — twierdzi Sigita Strockytė-Varnė, ekspertka ds. finansów osobistych w Banku SEB.

Co zatem zaleca? Jak zwykle, ciut więcej rozwagi, aby potem nie płakać. Przed zakupem biletu warto zsumować wszystkie prawdopodobne koszty: opłaty za bagaż, przejazdy na lotnisko i z powrotem, noclegi, posiłki oraz codzienne wydatki bieżące. Szczególną uwagę należy zwrócić na godziny lotów — tanie połączenia często są planowane wczesnym rankiem lub późnym wieczorem, co nierzadko wymusza dodatkowy nocleg lub droższy transport i ostatecznie podnosi całkowity koszt podróży.

POLATAĆ DOBRZE, ALE I Z GŁODU NIE UMRZEĆ

Specjaliści wskazują na ogólną zasadę: na wakacje nie powinno się przeznaczać więcej niż miesięczne dochody lub 5-10 proc. rocznych zarobków. Marny to odpoczynek, po którym musimy zacząć się martwić, czy będzie nas stać na jedzenie czy rachunki.

„Dla jednych idealne wakacje to dłuższy weekend nad morzem, dla innych ważne jest wyjechanie do egzotycznego kraju, jednak w obu przypadkach warto zaplanować wszystko tak, aby wypoczynek nie stał się źródłem stresu finansowego” — zaznaczyła Strockytė-Varnė.

Ekspertka radzi, by jeszcze przed wyjazdem określić priorytety — czyli zdecydować, na co naprawdę warto wydać więcej, a gdzie można oszczędzić. Dla jednych najważniejsze są restauracje i lokalna kuchnia, dla innych muzea i rozrywka. Kto woli bogaty program kulturalny, może z powodzeniem ograniczyć wydatki na jedzenie, wybierając tańsze lokale lub gotując we własnym zakresie. Pomocne jest też ustalenie orientacyjnego dziennego limitu wydatków.

Planując finanse na wyjazd, warto też sięgnąć do historii poprzednich podróży. Analiza dawnych wydatków — co pochłonęło najwięcej środków, czego nie przewidziano — bywa lepszym doradcą finansowym niż ogólne kalkulatory. Osoby wybierające się w podróż po kilkuletniej przerwie powinny uwzględnić wzrost cen.

BĄDŹMY PRZEZORNI

Osobną pozycją w każdym budżecie podróżnym powinny być środki na nieprzewidziane sytuacje. Jak to mówią, nikt kotu ogona nie podniesie jak on sam. Bądźmy więc tym kotem.

„Średnia kwota odszkodowania z tytułu ubezpieczenia podróżnego w zeszłym roku wyniosła prawie 800 euro. Dlatego nawet w przypadku krótkiej podróży warto oszacować nie tylko koszt biletu lotniczego, ale także potencjalne koszty nieprzewidzianych zdarzeń” — powiedział z kolei Artūras Juodeikis, dyrektor działu likwidacji szkód w Lietuvos draudimas.

Tymczasem dane ubezpieczyciela pokazują, że prawie jedna trzecia mieszkańców kraju nie wykupuje ubezpieczenia podczas krótkich wyjazdów zagranicznych, a kolejne 14 proc. robi to nieregularnie. Według Juodeikisa ponad połowa wszystkich zgłaszanych szkód dotyczy chorób i problemów zdrowotnych. Na kolejnych miejscach znajdują się wypadki oraz utrata połączeń i działania osób trzecich. W ubiegłym roku w Europie najwięcej szkód odnotowano w Turcji, Hiszpanii, Włoszech i Niemczech. ■

Opr. A. K. na podst. Lietuvos draudimas, SEB, mat. pras.

Rys. Władysław Mickiewicz

eprasa.pl 5e4a5adde2

Chcą odrodzić wileński Pałac Kirdejów. Miasto szuka wykonawcy i przedstawia plan

Jeden z najstarszych zabytkowych kompleksów w Wilnie od lat niszczeje w cieniu Ogrodu Bernardynów. Teraz miasto szuka wykonawcy, który przywróci go do życia — i prócz wizualizacji przedstawia plan, jak ma funkcjonować.

Spółka miejska Vilniaus vystymo kompanija ogłosiła przetarg na renowację Pałacu Kirdiejów przy ulicy Barbary Radziwiłłówny 4 i 6. Kompleks, którego historia sięga początku XVII w., przez lata pełnił funkcję rezydencji szlacheckiej, a następnie stał się częścią Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wileńskiego. Od dłuższego czasu pozostaje jednak niewykorzystany.

RYCHŁY KONIEC PRAC, NAWET W 2028 R.

Prace mają zakończyć się do pierwszej połowy 2028 r. Pierwsi zwiedzający będą mogli wejść do odnowionego obiektu w trzecim kwartale tego samego roku — kilka miesięcy zajmie jeszcze urządzenie ekspozycji Muzeum Wileńskiego, które ma się tu docelowo mieścić. Pozwolenie na budowę uzyskano w czerwcu tego roku.

„Dążymy do tego, aby ten wyjątkowy obiekt historycznego dziedzictwa Wilna odrodził się i stał się tętniącym życiem miejscem" — powiedział Valdas Benkunskas, mer Wilna.

STAŁA EKSPOZYCJA O WILNIE

Zakres prac obejmuje główny budynek, oficynę, wozownię, dziedziniec oraz ogrodzenie. W głównym budynku mają znaleźć się centrum dla zwiedzających, czytelnia, sklep z pamiątkami i księgarnia. Piętro zajmie stała ekspozycja poświęcona historii Wilna, poddasze — wystawy czasowe. W oficynie i stajni powstaną sale konferencyjne i przestrzenie administracyjne muzeum.

Dziedziniec ma być otwarty na miasto — zabytkowe mury zostaną częściowo zastąpione ażurowym metalowym ogrodzeniem, które odsłoni widok na wnętrze kompleksu.

„Naszym celem jest zachowanie autentyczności i wartości kulturowej pałacu, przy jednoczesnym delikatnym dostosowaniu go do współczesnych potrzeb miasta" — zaznaczyła Laura Joffė, dyrektorka Vilniaus vystymo kompanija.

WILNO SFINANSUJE REMONT

Projekt realizowany jest według koncepcji pracowni architektonicznej Dukart jot, wybranej w drodze konkursu. Finansowanie pochodzi wyłącznie z budżetu Samorządu Miasta Wilna. Szacunkowy koszt wynosi do 7 mln euro, choć ostateczna kwota zostanie ustalona po podpisaniu umowy z wykonawcą.

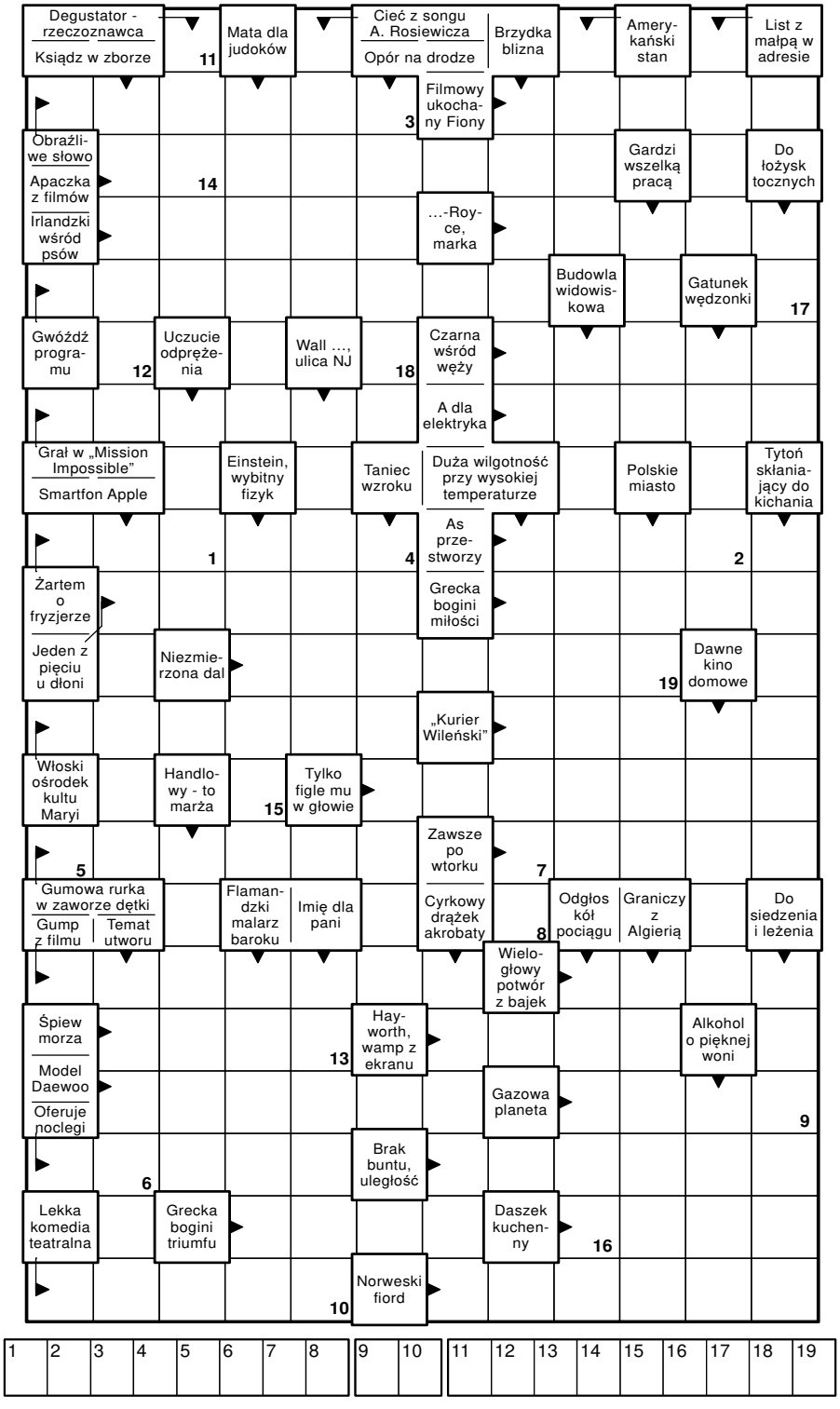
Opr. A.K. na podst. Vilniaus vystymo kompanija, mat. pras.

Tak wyglądają wizualizacje poremontowego stanu pałacu **Graf. Dukart jot, kolaż Apolinary Klonowski**

eprasa.pl 5e4a5adde2

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 21-22 LIPCA

Poziomo: PILARZ - KRUPA - NADAWCA - ŁAWICA - LOTEK - NADAJNIK - GAZIK - PERSJA - RZEKA - ORKA - CAMUS - FRAKI - WOLEJ - KORAL - LATO - ACAN - TATUŚ - DZIW - NOWENNA - ARMANI - ILION - ROZKOP - ŁEZKA - BARBAKAN - WENA - ETYK - FAKIR - DOROTA - AŻUR - GRYS - DYMKA - ALASKA

Pionowo: FINANSE - AWATAR - OBRADY - LAWA - RAMOTA - MUZA - ADIDAS - ULOTKA - KRWIAK - RACA - JOSE - OBERŻA - SZWAJCAR - JAŚNIEPAN - KADRA - KALIGRAFKA - WISŁA - OKAZ - RONDEL - ENERGA - DUKT - ZEGAR - ZNICZ - TORS - EPIK - KARINO - KRYTYK - LAIK - KAMIL - WANDA - KASA

Hasło: Odkryjmy lepszy świat

Uśmiechnij się!

Bezrobotna dziewczyna rejestruje się w urzędzie zatrudnienia. Urzędniczka pyta:
– Przez ostatni miesiąc, gdzie pani pracowała?
– W barze.
– Na jakim stanowisku?
– Pomywaczki. Wydawałam do kuchni czyste talerze i sztućce.
– A dlaczego po miesiącu porzuciła pani to miejsce?
– Bo po miesiącu nie było już w magazynie ani czystych talerzy, ani czystych sztućców.
*****

Facet podejrzewał swoją żonę, iż ma kochanka. Nie za bardzo miał pomysł jak to sprawdzić więc zwrócił się do kumpla fotografa. Znajomy mu doradził:
– Stary, prosta sprawa. Wynajmij pokój naprzeciwko waszego mieszkania i powiedz jej, że wyjeżdżasz. Rozstaw się tam z teleobiektywem i jeśli przyjdzie kochanek zrób zdjęcie i masz kłopot z głowy.
Fotograf stwierdził, że pomysł jest świetny i tak zrobił. Po kilku dniach spotyka się ze znajomym, który mu całą operację doradził.
– No i jak. Zrobiłeś zdjęcie?
– Zrobiłem.
– I jak wyszło?
– Ona dobrze, ale on się poruszył.
*****

Rozmawiają dwie blondynki:
– Wiesz, Mietek powiedział, że będzie mnie kochał platonicznie. Nie wiesz, co to znaczy?
– Nie, ale myślę, że świństwa jakieś.
*****

– W naszej firmie stworzyliśmy program rozpoznania twarzy osób.
– Woow, w jakim języku programowania działa?
– W żadnym. W naszym programie działa Pani Zosia, sekretarka i sprzątaczka.
*****

Blondynka u lekarza:
– Panie doktorze, czy tran trzeba naprawdę dodawać do herbaty? To tak obrzydliwie smakuje.
– Ale dlaczego chce pani go dodawać do herbaty?!
– Na opakowaniu jest wyraźnie napisane „Dwa dziennie – łyżeczka do herbaty”.

eprasa.pl 5e4a5adde2

Bać się wilka to do lasu nie chodzić? Chodzić! Litewski operator chwali się zablokowanymi cyberzagrożeniami

Hotel wypatrzony, świetna cena i cyk! — nie ma rezerwacji ani pieniędzy. Tele2 chwali się nawet 141 milionami (!) zablokowanych cyberzagrożeń, ale warto poznać parę sposobów na nowe sztuczki — nawet jeśli uważamy się za świadomego internautę.

Tylko w czerwcu jeden z operatorów telekomunikacyjnych na Litwie Tele2 odnotował ponad 141 mln zablokowanych cyberzagrożeń w swojej sieci. Jak podaje firma, z niebezpiecznymi treściami zetknęło się niemal 40 proc. urządzeń korzystających z usługi ochrony internetowej. Wykryto przy tym prawie 450 tys. złośliwych domen, stron i linków.

DAWAĆ WĘDKĘ... ALE TO MY JESTEŚMY RYBĄ

Najczęstszą metodą ataku był phishing (czytaj fiszing) — zarejestrowano ponad 95 mln takich przypadków. Phishing pochodzi od angielskiego słowa oznaczającego dosłownie łowienie ryb. Oszustwo to polega na podszywaniu się pod wiarygodne instytucje lub sklepy w celu wyłudzenia haseł, danych kart bankowych lub innych poufnych informacji. Czyli — wygląda jak nasz bank, nawet mówi jak nasz bank, ale wywołuje palpitacje serca znacznie gorsze niż bank — bo to nie nasz bank, tylko oszuści.

Oprócz tego odnotowano ponad 71 mln zagrożeń związanych ze złośliwym oprogramowaniem, ponad 65 mln prób połączenia z adresami z list niezaufanych źródeł oraz prawie 5,8 mln stron zarażonych wirusami.

„Z niebezpiecznymi treściami można się zetknąć podczas zupełnie zwyczajnych czynności — szukając produktu, czytając wiadomości lub klikając link otrzymany w wiadomości. Oszuści starają się stworzyć jak najbardziej wiarygodny wizerunek i wykorzystać moment, w którym użytkownik się spieszy, liczy na dużą zniżkę lub nie ocenia informacji wystarczająco krytycznie" — powiedział Donatas Drakickas, kierownik ds. produktów w Tele2.

W czerwcu pojawiły się fałszywe sklepy internetowe oferujące artykuły na lato — leżaki, dmuchane zabawki do wody, akcesoria plażowe. Strony te wyglądają profesjonalnie: mają zdjęcia produktów, atrakcyjne ceny i rzekome opinie klientów.

Po podaniu danych karty i adresu dostawy towar zwykle nie dociera, a podane informacje mogą posłużyć do dalszych wyłudzeń. Inną metodą są fałszywe serwisy ze „zdrowotnymi" sensacjami — uzdrowienie za półdarmo, tylko nawet to „półdarmo" słono kosztuje.

„Latem ludzie częściej szukają produktów związanych z wypoczynkiem, ofert turystycznych lub porad zdrowotnych — i właśnie te tematy stają się wygodną przynętą. Im bardziej aktualna jest oferta i im mocniej zachęca do natychmiastowego działania, tym ważniejsze jest, aby się nie spieszyć i sprawdzić, co naprawdę kryje się za reklamą lub linkiem" — dodał Drakickas.

Co zatem robić? Nie ufać nikomu? Oczywiście, można zamknąć się w piwnicy, ale jak to mówią na Wileńszczyźnie — „bać się wilka to do lasu nie chodzić". Jak ze wszystkim, warto być po prostu świadomym.

Zanim zdecydujemy się na zakup w sklepie, którego nie znamy — sprawdźmy jego adres, dane kontaktowe, warunki zwrotu. Podejrzenie powinny budzić wyjątkowo wysokie zniżki, „akcje" na pół czy nawet ponad pół ceny, presja czasowa i niestandardowe metody płatności. Nie ma nic droższego jak niewyobrażalnie tani produkt. Lepiej się o tym nie przekonywać na własnej skórze.

Dlatego — nie klikamy w linki, które otrzymaliśmy znienacka. Bezpieczniej samemu otworzyć adres wpisując go ręcznie (!). No i zasada stara jak świat — mieć różne hasła na różne konta. Jeśli Anna wszędzie ma hasło „Ania123!", oszust nie będzie musiał nawet próbować złamać zabezpieczeń, wystarczy odpowiednio odgadnąć i przejąć wszystkie konta.

DODATKOWE SPOSOBY

Zawsze dodatkowo zabezpiecza uwierzytelnianie dwuskładnikowe — pod litewską nawet mądrzej brzmiącą nazwą „daugiafaktorė autentifikacija". Czyli gdy logujemy się, to o nasze potwierdzenie poprosi nas też telefon. To duże utrudnienie dla oszusta i często takie konta po prostu zostawiają w spokoju, bo koszt jest zbyt wysoki.

A jeśli już nasze dane gdzieś trafiły... Skontaktujmy się z bankiem, zablokujmy kartę i sprawdźmy ostatnie przelewy. Zmieńmy hasła natychmiast i zgłośmy sprawę na policję. Tak, to dyskomfort — ale znacznie mniejszy niż utrata wielu ciężko zapracowanych tysięcy euro. Oczywiście zakładając, że Czytelnik takie pieniądze posiada — czego wypada życzyć. ■

Opr. A.K. na podst. mat. pras., inf. wł.

Jeśli już nasze dane wyciekły... Blokujemy kartę, zmieniamy hasła i zgłaszamy sprawę na policję **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 5e4a5adde2

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

NAPRAWIAMY
- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

UM UTENOS MĖSA
SKUPUJEMY BYDŁO
- W całej Litwie
- Płacimy od razu
- Dogadujemy się szybko i łatwo

+370 620 33544
NAJWIĘKSZA RZEŹNIA W KRAJACH BAŁTYCKICH

LIUCINA JAKOVIČ
VILNIAUS TURTAS
Certyfikowana broker nieruchomości
+370 635 215 06; liucina.jakovic@vilniausturtas.lt
www.vilniaus-turtas.lt; Ulonų g. 5, Vilnius (IV aukštas)
Pomagam spełniać marzenia o nowym domu. Skuteczna sprzedaż i bezpieczny zakup nieruchomości w Wilnie i rejonie wileńskim.

Serwis pojazdów użytkowych
poszukuje pracowników na stanowiska: mechanik samochodowy, elektryk samochodowy.
Oferujemy konkurencyjne wynagrodzenie 1200-3000 € netto na rękę miesięcznie oraz dobre warunki pracy.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem: **+370 655 15964.**

eprasa.pl 5e4a5adde2

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
07.30 „Alchemik”
07.50 „Pożyteczni.pl”
08.15 „Przepis dnia”
08.19 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.40 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.40 „Jesteśmy stąd”
09.45 „Przestrzeń pamięci”
10.10 „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Bajnutki bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
11.40 „Halo halo!”
11.45 „Anna Dymna spotkajmy się”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
13.30 „Polacy to wiedzą!”
13.55 „To jest grane”
14.25 „Zagadka Heweliusza” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Alchemik”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Ex Libris”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 „Całkiem niezła historia”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „Siostry”
23.00 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
23.25 „Info Wilno”
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.50 „Studio Wilno”
00.20 „Przestrzeń pamięci”
00.45 S. „Za marzenia”
01.30 „Program informacyjny”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain – miejsca nieznane”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „Chleb i gry”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Syndrom E”
22.20 S. „Fargo”
23.15 S. „Kalendarz Natury. Czerwiec”
00.10 S. „Doc Martin”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Jak boss“ komedia
00.15 S. „FBI”

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Gospodarstwa domowe ożywają”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwa
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert
16.00 Euromaxx
16.30 „Dziki świat Eglė” film dok.
17.30 „Nicole Kidman. Oczy szeroko otwarte” film dok.
18.30 Przeznaczenie
19.15 Euromaxx
19.30 „Tajemnica kreatywności“ film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Bulion i inne namiętności“ dramat
23.45 Euromaxx
00.00 S. „Obietnica”

6.30 „Świat według kobiet”
7.00 „Szczęśliwy dom“
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzikie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Szczęśliwy dom“
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Plan ocalenia“ film fab.
00.00 „Cynicy i praktycy“ dramat

BTV

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.20 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Snajper 3” thriller
22.40 „Desperado” thriller
00.50 S. „S.W.A.T.”

lrytas.tv

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.00 Sad i ogród
08.30 S. „Twórcy Litwy. Sejm Ustawodawczy“
09.30 S. „Kobiety kłamią lepiej“
10.30 „Koszykarska ewangelia według Šarasa“ film dok.
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Rozmowy nad morzem”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Cel podróży
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Nieodkryta Rosja ”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

VIASAT

6.00 „Mężczyźni z gór”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprzątacze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe“
12.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Romeo i Julia”
14.00 S. „Dron“
15.00 „Mężczyźni z gór”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra”
19.00 „Skazani” dramat
19.30 Przegląd Mistrzostw Świata w piłce nożnej
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „W imię króla III: Ostatnia misja“ dramat
22.30 S. „See“
00.20 S. „Romeo i Julia”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatraceni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”

eprasa.pl 5e4a5adde2

9.00 S. „Dziennik medium"
10.00 S. „List pożegnalny"
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"
12.00 S. „Tajemnice Majorki"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"
19.00 S. „Tajemnice Majorki"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Cold Valleys"
22.40 S. „Specjalista"
23.40 S. „Tatort"

TVP 1

06.00 S. „Złoty chłopak"
06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Pełnia Wiary"
09.00 „Serwis Info"
09.10 S. „Na kłopoty... Bednarski"
10.15 S. „Ranczo"
11.10 S. „Komisarz Alex"
12.05 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn rolniczy
13.55 „Dzika Szkocja"
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 „Serwis Info"
16.25 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 „Reporterzy"
19.25 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Ojciec Mateusz"
22.25 Sprawa dla reportera
23.25 „Poświęciłem wszystko, życie poświęciłem Jerzy Stuhr" film dok.

TVP KULTURA
Czwartek 23.07
07.20 „25 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '88" koncert
07.45 „Tamte lata, tamte dni"
08.25 S. „Rawhide"
09.30 „Informacje kulturalne"
10.00 S. „Wojna domowa"
11.20 „Będzie lepiej" komedia
13.10 „Christopher Nolan" film dok.
14.00 „Koncert"
15.20 S. „Noce i dnie"
16.25 „Spokój" film TVP
18.00 S. „Wojna domowa"
19.15 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka Amy Winehouse" film dok.
19.55 S. „Rawhide"
21.05 „Wyrok na Franciszka Kłosa" dramat wojenny
22.55 „John i Yoko: nad nami już tylko niebo" film dok.
00.40 „Powrót do tamtych dni" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów"
07.20 „Dlaczego krowa..."
07.30 „Słownik polsko@polski"
08.00 „Rosół polski"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.30 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Polacy Światu
13.10 S. „Miłość nad rozlewiskiem"
14.50 „Daję słowo"
15.40 „Turystyczna Jazda"
16.00 „Serwis Info"
16.10 „Tamte lata, tamte dni"
16.40 „Słownik polsko@polski"
17.10 „Na festiwalowej scenie"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 „Gra słów. Krzyżówka"
18.00 „Teleexpress"
18.50 "Teleexpress Extra"
19.15 „UNESCO: Skarby Polski"
19.45 Panorama
20.20 „Polacy Światu"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo"
21.20 Polonia 24
23.25 S. „Profilerka Jastrë"
00.15 Dziennik Regionów

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień" – felieton
07.28 „Słownik polsko@polski"
07.50 „Okrasa łamie przepisy"
09.10 „Polacy w kosmosie" film dok.
09.35 S. „Czterdziestolatek – dwadzieścia lat później"
10.30 „Dzieje człowieka ubranego" film dok.
11.00 „Lena na Bałkanach"
11.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
12.15 „Prasa donosi"
12.20 „Ex Libris"
12.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
12.50 S. dok. „Podziemne Włochy"
13.50 „Z Andrusem po Galicji"
14.15 S. dok. „Góry Europy"
15.10 „Był taki dzień"
15.14 S. „Królowie"
15.35 S. „Czterdziestolatek – dwadzieścia lat później"
16.35 „Benedykt Dybowski. Tajemnice Świętego Morza" film dok.
17.15 S. dok. „Sensacje XX wieku"
19.15 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów"
20.00 „Nie tylko Enigma. Opowieść o służbach wywiadowczych polskiego podziemia" film dok.
20.50 „Ex Libris"
21.10 „Flesz historii"
21.30 S. „Oficerowie"
22.15 „Był taki dzień"
22.20 „Chłaniów 44" film dok.
23.05 „Dla nas wojna nie skończyła się w 1945" film dok.
00.00 „Boże gdzie Ty jesteś?" film dok.
00.50 S. dok. „Sensacje XX wieku"

TRWAM

01:30 Sanktuaria polskie
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Bóg z nami
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Cierpliwa ufność
07:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08:00 Po stronie prawdy
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Słowo życia
09:40 Dzielna niewiasta
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Na zdrowie
10:20 Bóg z nami
10:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:25 Myśląc Ojczyzna
12:35 Przyroda i ludzie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Wykłady z kongresu
13:50 Mateczniki Polskości
14:00 Parafia pw. Świetej Rodziny
14:20 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Czerwony Dwór
16:00 Po stronie prawdy
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17:35 Sól ziemi
18:05 Akademia prolife
18:15 Muzyczne chwile
18:30 Odpowiedzialni za Kościół
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Rodzinny Ogród Zoologiczny "Królestwo Stworzenia"
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Głos serca
23:45 Wołyń – nierozliczone ludobójstwo

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.00 „Stare dobre rzeczy"
12.00 „Łowcy staroci"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
20.00 „Łowcy staroci"
21.00 „Stare dobre rzeczy"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 5e4a5adde2

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Supełkowe ABC”
07.50 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasa łamie przepisy”
08.40 „Szlakiem Kolberga”
09.00 „Res Poloniae O Polsce z oddali”
09.25 „Portrety”
09.35 „Przestrzeń pamięci”
10.00 „Z Historią na Ty”
10.20 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Moda na język polski”
11.30 Film anim. „Baśnie i bajki polskie”
11.45 „Kobiety w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 „Info Wilno”
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Hity wszech czasów”
14.20 „Filmoteka Małopolska” film dok.
15.25 „Sonda 2”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Film anim. „Baśnie i bajki polskie”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Unia kulinarna”
17.55 S. „Na dobre i na złe”
18.45 „Wynalazki na medal”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Żelazny most” film fab.
22.25 „Z Historią na Ty”
22.45 „Dobre historie”
23.10 S. „Ojciec Mateusz”
23.50 „Info Wilno”
00.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.15 „Studio Wilno”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain – miejsca nieznane”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Wiadomości
19.30 Więc gdzie dalej?
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.10 „Creed“ dramat
00.20 „Maczeta“ film fab.

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Bogowie Egiptu“ film fab.
21.55 „Królowa wojownik“ dramat
00.35 „Świat w płomieniach“ thriller

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwa
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Litewskie diamenty
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Granice języka
15.00 „Litwin w sercu”
16.00 Spisek
16.30 „Dziki świat Eglė“ film dok.
17.30 „Wiszące ogrody“ film dok.
18.30 „Eksperyment”
19.00 Wielki Festiwal Morza
20.30 Panorama
21.00 „Debaty“ komedia
22.45 „Historia mojej żony“ dramat
00.00 Monologi

6.30 „W świecie zwierząt”
7.00 „Zrób sam”
7.30 S. „Szczęśliwy dom“
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzikie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Jak ukraść księżyc” film anim.
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Pojutrze“ film fab.
00.35 „Miłosne porachunki“ dramat

BTV

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 24/7”
21.00 „Snajper: Kolejne starcie” dramat
22.40 „Snajper 3” thriller
00.30 S. „Hudson & Rex”

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Godzina TV Wolność
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Kobiety kłamią lepiej“
15.00 „Lato na wzgórzu“
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Rozmowy nad morzem
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Przetrwać do jutra”

6.00 „Mężczyźni z gór”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprzątacze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe“
12.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Romeo i Julia”
14.00 S. „Dron“
15.00 „Mężczyźni z gór”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Gliny”
21.30 Gra „galvOK”
23.50 „Charlie St. Cloud“ dramat

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatraceni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Dziennik medium”
10.00 S. „List

eprasa.pl 5e4a5adde2

pożegnalny"
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"
12.00 S. „Tajemnice Majorki"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"
19.00 S. „Tajemnice Majorki"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Broadchurch"
22.50 S. „Specjalista"
23.50 S. „Ridley. Gościnność"

TVP 1

06.00 S. „Splątane losy"
06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Welon, fura i brawura"
09.00 „Serwis Info"
09.15 S. „Na kłopoty... Bednarski"
10.20 S. „Ranczo"
11.15 S. „Komisarz Alex"
12.05 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Nowa Zelandia"
14.30 Reportaż
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 „Reporterzy"
19.25 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Ojciec Mateusz"
22.25 S. „Drelich"
23.15 „Kroniki Tour de Pologne kobiet"
23.25 „Zupa Nic" komedia

TVP KULTURA

07.20 „25 Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '88" koncert
07.45 „Tamte lata, tamte dni"
08.25 S. „Rawhide"
09.30 „Informacje kulturalne"
10.00 S. „Wojna domowa"
11.20 „Będzie lepiej" komedia
13.10 „Christopher Nolan" film dok.
14.00 „Koncert"
15.20 S. „Noce i dnie"
16.25 „Spokój" film TVP
18.00 S. „Wojna domowa"
19.15 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka Amy Winehouse" film dok.
19.55 S. „Rawhide"
21.05 „Wyrok na Franciszka Kłosa" dramat wojenny
22.55 „John i Yoko: nad nami już tylko niebo" film dok.
00.40 „Powrót do tamtych dni" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Prywatne życie zwierząt"
08.00 „Makłowicz w podróży"
08.30 Pytanie na śniadanie
12.30 „Kresy (nie)znane"
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Ja wam pokażę!"
14.50 „Polonia 24. Tygodnik"
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami"
16.40 „Słowo daję!"
16.50 „Dlaczego krowa..."
17.00 „Gołas, absolutnie!" film dok.
18.00 „Gra słów. Krzyżówka"
18.30 „Teleexpress"
18.50 „Teleexpress Extra"
19.15 „Stacja Arktyka"
19.45 Panorama
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie"
20.20 „Polacy Światu"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Piknik Country 2026"
00.15 Panorama

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień" – felieton
07.27 „Słownik polsko@polski"
07.50 „Zakochaj się w Polsce"
09.00 „Polacy w kosmosie" film dok.
09.25 „Flesz historii"
09.45 S. „Czterdziestolatek – dwadzieścia lat później"
10.40 „Niezwykłe historie BiałoCzerwonych"
11.00 S. dok. „Plaże Europy"
11.55 S. dok. „Tajemnice kultowych seriali"
12.40 S. dok. „Historia kuchni polskiej"
13.20 „Legenda. Hubert Jerzy Wagner" film dok.
14.15 „Geniusze i marzyciele – Stefan Bryła" film dok.
15.10 S. „Królowie"
15.35 S. „Czterdziestolatek – dwadzieścia lat później"
17.20 S. dok. „Sensacje XX wieku"
19.15 S. „Tajemnica Enigmy"
19.55 „Film dokumentalny"
20.15 „Warchoły" film dok.
21.10 „Pomiędzy wilki" dramat
22.40 „Był taki dzień"
22.45 S. dok. „Historia w postaciach zapisana"
00.35 „Budowniczowie świata"
00.50 S. dok. „Sensacje XX wieku"

TRWAM

01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Odpowiedzialni za Kościół
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Rodzinny Ogród Zoologiczny "Królestwo Stworzenia"
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Historia
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Przetrwaliśmy
06:30 Polityka
08:10 Poronin Parafia Św. Marii Magdaleny
08:30 W gotowości
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:40 Słowo życia
09:45 Lecz ludzi dobrej woli jest więcej
10:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10:35 Święty na każdy dzień
10:45 Jestem mamą
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:25 Myśląc Historia
12:35 Natura et Homo
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Misja salezjanów w Egipcie Otwarte drzwi, pewna przyszłość
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Drzwi do lasu
15:55 Słowo życia
16:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16:20 Mocni w Wierze
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Natura Obiektywnie
17:35 Z niebem w sercu
18:30 Łączy Nas Historia
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Westerplatte Młodych
20:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20:30 Historie Starego Testamentu
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Matusia
23:55 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.00 „Stare dobre rzeczy"
14.00 „Gorączka złota"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
20.00 „Renowatorzy"
21.00 „Codzienność służb granicznych"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 5e4a5adde2

TVP WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 Studio Wilno
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.10 „Rok w ogrodzie Extra”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.05 „Tygiel”
09.30 „Prywatne życie zwierząt”
09.50 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
10.25 „Domisie”
10.50 S. „Magiczne drzewo”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.05 „Plebania”
12.55 „Daję słowo Maciej Orłoś”
13.40 „Polonia 24. Tygodnik”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.05 „Słowo daję!”
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju the best of”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Tamte lata, tamte dni”
18.00 „Jesteśmy stąd”
18.05 S. kom. „Pan Mama”
18.30 „Andrzej Wajda Notatki”
19.00 Info Wilno
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.35 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
21.50 „63. KFPP w Opolu Autobiografia”
22.05 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
22.55 „To jest grane wakacyjnie”
23.25 „Pożyteczni.pl”
23.50 Info Wilno
00.10 S. „Siostry”
00.55 „Program informacyjny”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Znane nieznane kobiety”
7.00 „Przyjazna Litwa”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Wydry z Uptown”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.50 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Gospodarstwa domowe ożywają
17.30 Przepisy na dobre życie
18.00 Rewitalizacja gospodarstw
18.30 Wiadomości
19.00 Gdy nastał Dzień X
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Koncert
22.30 „Hotel Artemis“ thriller
00.00 „Kontra” komedia

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Alvin i wiewiórki” film fab.
10.45 „Monster Trucks” film fab.
12.50 „Miodowe dziewczyny” komedia
14.40 „Tomcio Grubasek“ komedia
16.35 „Tata kontra tata“ komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Asterix i Obelix: Imperium Smoka“ film fab.
21.45 „A więc wojna” komedia
23.55 „Policja zastępcza” komedia

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Gen ciekawości”
9.30 „Litewskie diamenty”
10.00 „Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym U17“
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 Euromaxx
18.00 „Siostra Nijolė“ film dok.
19.00 „Jak to zbudowano?” film dok.
19.45 Euromaxx
20.00 Spisek
20.30 Panorama
21.00 „Życie do szaleństwa” dramat
22.30 S. „Puaro“

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Ocean Spokojny” film dok.
12.00 „Świat zwierząt Arabii Saudyjskiej” film dok.
13.00 „Królowa Kier” dramat
14.00 „Tandem Red Bulla“
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Noc w Muzeum 2“ komedia
21.45 „Atlas chmur“ dramat
01.10 „Gęstszy niż woda“ thriller

BTV

6.10 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.55 S. „Wyścig dookoła świata”
12.10 S. „Akumulatory”
13.05 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
14.00 „Katastrofy widziane z kosmosu” film dok.
15.05 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.00 „Tajemniczy chłopak”
17.00 S. „Akademia Policyjna”
18.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
19.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Łowca czarownic” film fab.
23.05 „Snajper: Kolejne starcie” thriller

lrytas.tv

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Przetrwać do jutra”
09.30 Chcę pracować
10.00 Cel podróży
10.30 „Pierwszy raz”
11.00 „Paulius i Saulius“ film dok.
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Dziś bierze
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Rozmowy nad morzem”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Wszystko jest mierzone
19.00 S. „Niekochani”
20.00 Wiadomości
20.30 Koncert
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

07.00 „W drodze z Normanem Reedem”
08.00 „Gwiazdy lombardu”
08.30 „Porządki w domu”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
12.00 „Poważne klęski żywiołowe”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Wojny magazynowe“
18.00 „Gwiazdy lombardu“
19.30 „Wyspa kobieciarzy. Hiszpania”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Zaginione złoto Azteków”
23.30 „Szybcy i wściekli 5“ film fab.

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah“

eprasa.pl 5e4a5adde2

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"
13.10 S. „Don Matteo"
15.30 S. „Wspaniały wiek"
17.45 S. „Pacyficzny przestępca"
19.50 S. „Krok do nieba"
21.00 S. „Pod osłoną mroku"
22.40 S. „Szczęśliwa dolina"
00.50 „Magic Mike XXL" komedia

TVP 1

06.20 „Loara, dzika kraina" film dok.
07.20 „Balans bieli"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.40 „Rok w ogrodzie"
09.05 „Rok w ogrodzie Extra"
09.20 „Pełnosprawni"
09.50 S. „Ranczo"
10.45 S. „Komisarz Alex"
11.40 S. „Ojciec Mateusz"
12.35 S. dok. „Natura w Jedynce"
13.30 „Samotny rewolwerowiec" film fab.
15.05 Wielka Wyprawa Maluchów 2026
15.45 Okrasa łamie przepisy
16.20 „Rozmowy na medal"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.35 „Rolnik szuka żony"
19.35 „Jaka to melodia?"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem"
22.25 „1917" dramat
00.25 „Kroniki Tour de Pologne kobiet"

TVP KULTURA

07.05 „Cztery pory tańca"
08.05 „Tamte lata, tamte dni"
08.45 „W krainie Bogów" film anim.
11.15 „Nie do przebaczenia" western
13.25 S. „Kosmos 1999"
14.30 S. dok. „Podróże z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem"
15.35 „O psie, który jeździł koleją" film familijny
17.25 S. „Noce i dnie"
18.30 „Sztuka jako konieczność"
19.05 „Jutrzenka" dramat
21.00 „Destrukcja" film fab.
22.50 „Przepis na kino autorskie"
23.15 „Bohater" dramat
01.35 „Ballady i Romanse, Kortez"

TVP POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów"
07.20 „Niezwykłe miejsca"
07.30 „Kulturalni"
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.15 „Fajna Polska"
12.30 „Podróże z historią"
13.05 S. „ Panna z mokrą głową"
13.40 S. „Sto minut wakacji"
14.15 „UNESCO: Skarby Polski"
14.45 „Ranczo Wilkowyje" komedia
16.35 „Okrasa łamie przepisy"
17.05 „Świat w obłokach muzyczni spadkobiercy Marka Grechuty"
18.05 S. „Ja wam pokażę!"
18.55 „Teleexpress"
19.20 S. „Wojna domowa"
20.45 „63. KFPP w Opolu"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Zatoka szpiegów"
22.15 „Miłość jest blisko" komedia
00.05 „Europejski Stadion Kultury 2026"

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień"
07.28 „Sprawdzamy"
07.45 S. dok. „Dzika Polska"
09.00 „Historia kuchni polskiej"
09.45 „Flesz historii"
10.05 S. „Znak Orła"
11.00 „Dyrygenci" film dok.
11.15 „Lena na Bałkanach"
11.40 S. dok. „Podziemne Włochy"
12.40 „Rzecz Polska"
12.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
13.40 „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny"
13.55 „Wyspy Kanaryjskie"
14.50 „Z Historią na Ty"
15.10 „Ex Libris"
15.30 „Cwał" komediodramat
17.15 „Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat w PRL"
17.55 „Tajemnice kultowych seriali"
18.45 S. „Blisko, coraz bliżej"
19.55 „Był raz dobry świat – film o Janie Krzysztofie Kelusie" film dok.
20.50 „Myśliciele"
20.55 „W filmie nikt nie umiera" film dok.
21.40 „Ponary. Nóż w serce" film dok.
22.35 „Myśliciele"
22.40 „Prymas. Trzy lata z Tysiąca" dramat
00.20 „Pomiędzy wilki" dramat

TRWAM

00:00 Bogu się podobać
00:30 Regał
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Łączy Nas Historia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Westerplatte Młodych
02:55 Święty na każdy dzień
03:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03:30 Historie Starego Testamentu
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Historia
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:25 Wykłady z kongresu
06:55 Muzyczne chwile
07:10 Katownie Praskie
08:00 W sądeckiej krainie
08:25 Sól ziemi
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Westerplatte Młodych
10:00 Kamienie wołać będą
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:35 Słowo życia
11:40 Polski Punkt Widzenia
12:00 Kropelka radości
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13:50 Natura Obiektywnie
14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Dzielna niewiasta
16:15 Mateczniki Polskości
16:30 Wierzę w Boga
17:00 Informacje dnia
17:10 Historia PL
18:00 Stanisław Kulon świadek Sybiru
18:30 Przełamując bariery
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Głos serca

Discovery CHANNEL

7.00 „Jak to jest zrobione?"
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek"
10.00 „Najlepszy garaż"
12.00 „Warsztat naprawczy"
14.00 „Autostrada A2"
16.00 „Program o przetrwaniu"
18.00 „Alaska"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Miłośnicy małych domów"
23.00 „Nadzy i przestraszeni"

eprasa.pl 5e4a5adde2

TVP WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 „Rozmowy w Mackiewiczówce"
07.20 „Historia jednego obrazu"
07.25 „Zaczarowany świat..."
07.40 „Detektyw Literka"
07.55 „Rozmowy na dwie głowy"
08.00 „Wileńska Podcastownia"
08.50 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny"
09.15 „Przystań nad Biblią"
09.30 „Kulturalni"
10.10 „Litwa nieoczywista"
10.30 „Detektyw Literka"
10.40 „Rozmowy na dwie głowy"
10.45 „Zaczarowany świat..."
11.00 „Studio Raban"
11.25 „Sonda 2"
11.50 „Poland 4.0"
12.10 „Plebania"
13.00 „Jesteśmy stąd"
13.05 „Vistuliada"
13.30 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser"
13.50 „Słowo na niedzielę"
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 „Rozmowy w Mackiewiczówce"
15.40 „Cała rzecz o Erneście Bryllu"
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 „To jest grane wakacyjnie"
16.45 S. „Zaraz wracam"
17.35 „Anna Dymna spotkajmy się"
18.00 „Szansa na sukces. Opole 2026"
18.50 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny"
19.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju the best of"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.00 S. „U Pana Boga w Królowym Moście"
21.45 „Wileńska Podcastownia"
22.35 „Lato z Radiem i Telewizją Polską"
00.25 „Zagadka Heweliusza" film dok.
01.15 „Program informacyjny"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Inteligencja niesztuczna"
6.30 „Litwin w sercu"
7.30 „Dziennik Riddicka"
8.00 „Myśli niedzielne"
8.30 „Żyć na wsi jest dobrze"
9.00 „Kalendarz ogrodnika"
9.30 „Notatki przyrodnika"
10.00 „Encyklopedia Gustavo"
10.30 S. „60 najniebezpieczniejszych zwierząt"
11.00 Mistrzostwa Litwy w lekkiej atletyce
13.50 „Wirgiliusz Alekna. Mistrz Serc" film dok.
15.00 Święto Odpustowe na Górze Krzyży. Transmisja Mszy Świętej na żywo.
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Świat oczami Litwinów
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 Eksperyment
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Ridley Road"
22.00 „Bränn alla mina brev" dramat
24.00 „Macceta" film fab

6.00 „LEGO Masters"
6.55 S. anim.
9.00 „Dennis Rozrabiaka" komedia
11.00 „Poznaj naszą rodzinkę" komedia
12.55 „Lara Croft: Tomb Raider – Kolebka życia" film fab.
15.10 „Środki nadzwyczajne" dramat
17.20 „Teleloto"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 „Transformers: Po ciemnej stronie Księżyca" film fab.
22.30 „Ja, robot" film fab.
00.45 „Gliniarz z Beverly Hills" komedia

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Jeśli nie grzyby"
6.30 „Kalendarz ogrodnika"
7.00 „Młodszy brat"
7.30 „Teraz tutaj?!"
8.00 S. „Simon"
8.05 S. anim. „Smerfy"
8.40 S. anim „Bluey"
9.00 Granice języka.
9.30 „Droga"
10.00 „Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym U17"
12.00 Myśli na święta
12.30 „Nowe szaty cesarza" film fab.
13.30 „Wendy 2 – Przyjaźń na zawsze" film fab.
15.05 Rozwój
15.30 Przy zdrowych zmysłach
16.00 „Mistrzostwa Świata w Pięcioboju Nowoczesnym U17"
18.00 Międzynarodowy Festiwal Wiolonczelowy w Kłajpedzie
19.25 „Vilnius Jazz 2025"
20.30 Panorama
21.00 LRT OPUS
21.00 „Dezdemona" spektakl
22.40 S. „Poirot Agathy Christie"
00.20 „Hotel Artemis" film fab.

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie"
9.00 „La Maistas. Italia"
10.00 „Świat według kobiet"
11.00 Zagroda marzeń
12.00 „Ocean Spokojny" film dok.
13.00 „Dziki Gibraltar" film dok.
14.00 „Sekretne życie fok" film dok.
15.00 „Teściów się nie wybiera"
16.30 „Gazas dugnas: Show"
17.30 „Vytaro ferma"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „Człowiek dla pieniędzy" komedia
21.45 „Ocalona" film fab.
23.40 „Cios poniżej pasa" dramat

BTV

6.10 S. „Akumulatory"
7.00 „Dzikie przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem. Nowe krainy"
8.00 S. „Ale numer!"
8.30 „Róg Tura"
9.00 „Policja 24/7"
10.00 „Orły lombardu"
11.00 „Wyścig dookoła świata"
12.15 S. „Akumulatory"
13.20 „Dzikie przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem. Nowe krainy."
14.15 „Katastrofy widziane z kosmosu" film dok.
15.15 „Będziemy zarabiać pieniądze"
16.30 „Tajemniczy chłopak"
17.30 S. „Akademia Policyjna"
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej „TransINVEST" – „Džiugas "
21.00 „Gernika. Prawdziwa histori" dramat
22.55 „Łowca czarownic" film fab.

lrytas.tv

06.00 S. „Azja"
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Liga talentów muzycznych"
13.00 S. „Stary"
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja"

6.05 „W drodze z Normanem Reedem"
7.00 Gra „galvOK"
9.30 „Haczyk na jednym końcu"
10.00 „Egaz do dechy"
10.30 „Wielka Dziesiątka"
11.00 „Witajcie!"
11.30 „Wielka Dziesiątka"
12.00 „Poważne klęski żywiołowe"
14.00 „GOAL'as"
14.00 „Koralowe Miasto"
15.00 „W trasie z Normanem Reedusem"
17.00 „Wojny magazynowe"
18.00 „Gwiazdy lobardu"
18.30 „Pod pokładem"
19.30 „Hrabia Monte Christo" film fab.
21.00 „TV3 wiadomości"
21.50 „TV3 sport"
21.55 „TV3 pogoda"
22.00 „Formula 1"
00.25 „Po horyzont" dramat

eprasa.pl 5e4a5adde2

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah“
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni“
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspaniały wiek”
17.45 S. „Imma Tataranni – Sostituto Procuratore. Maltempo”
19.40 S. „Krok do nieba”
21.00 „Tajemnice Brokenwood“
22.40 „Tammy“ komedia
00.35 „Pod osłoną mroku”

TVP 1

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.35 S. „Stawka większa niż życie”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioła Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Portret Kapłana”
14.10 „Planeta Ziemia”
15.05 „Kolarstwo”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Żona dla Polaka”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem”
22.20 „Nie powiesz nikomu?” film fab.
00.00 „Kroniki Tour de Pologne kobiet”

TVP KULTURA

07.00 „Dinozaury ruszają w Polskę”
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Bajnutki”
09.00 „Msza Święta Kościoła Polskokatolickiego w Zamościu”
10.00 „Przystań nad Biblią”
10.15 „Wspólny dom”
10.55 S. dok. „Podróże z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem”
11.50 „Przepis na kino autorskie”
12.25 S. „Kosmos 1999”
13.30 „Opole – koncertowe wspomnienia”
13.45 „Świat w obłokach”
15.15 „Niedźwiadek” film przyg.
17.05 S. „Noce i dnie”
18.15 „Niedziela z... Ewą Bem”
19.10 „Ewa Bem – koncert”
21.00 „Matka i córka” dramat
22.55 „Kulturalni”
23.50 „Witajcie w krainie Lyncha” film dok.
00.55 „Acid Rain” film anim.

TVP POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Niezwykłe miejsca”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 Piłka nożna Betclic
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Chichot losu”
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.10 Cafe Fogg
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 Lato z Radiem i Telewizją Polską
00.05 Kabaret Letnią Porą

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 „Podróże z historią”
08.40 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.05 „Żydzi i Polacy w walce o niepodległość”
09.25 „Postrzyżyny prawosławnego mnicha”
09.50 „Niepojęte”
10.00 „Myśliciele”
10.05 S. „Znak Orła”
11.00 „Zdobywcy Karpat” film dok.
11.20 „Tajemnice kultowych seriali”
12.10 „Legenda. Hubert Jerzy Wagner” film dok.
13.05 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.55 „Góry Europy”
14.50 „Historia kuchni polskiej”
15.30 „Prymas. Trzy lata z Tysiąca” dramat
17.10 „Ex Libris”
17.30 „Flesz historii”
17.50 „Na tropach historii”
18.05 „Wędrówki szlakami granicznymi”
18.50 S. „Blisko, coraz bliżej”
20.15 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
21.10 „Gwardia Szwajcarska” film dok.
22.05 „Koło historii”
22.30 „Cwał” komediodramat

TRWAM

00:00 Odpowiedzialni za Kościół
00:30 Polka
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Przełamując bariery
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Święty na każdy dzień
02:15 Rozmowy niedokończone
03:20 Muzyczne chwile
03:30 Manna z Nieba
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Historia
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Polski Punkt Widzenia
05:40 Odpowiedzialni za Kościół
06:05 Misja Księdza Jacka
07:00 Jestem mamą
07:15 Mocni w Wierze
07:40 Muzyczne chwile
07:50 Regał
08:15 Dom w serce wpisany
08:45 Ocalić od zapomnienia
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Słowo życia
09:05 Polski Punkt Widzenia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka
10:00 Prymas Stefan Wyszyński
10:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10:15 Manna z Nieba
10:25 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
10:30 Msza święta z Jasnej Góry
11:30 Puszcza Białowieska – leśny cmentarz
12:00 Głos serca
12:45 W krainie bioróżnorodności
13:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13:15 Papież Polak do Rodaków
13:40 Korzenie
14:40 Fatima. Ostatnia tajemnica
16:00 Wieś to też Polska
17:00 Informacje dnia
17:10 Koncert życzeń
17:50 Mateczniki Polskości
18:00 Natura et Homo
18:30 Sól ziemi
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Baśniowy teatr lalek
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Retrospekcja
22:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Mocni Jego mocą
23:30 Muzyczne chwile
23:45 Jak wygrać małżeństwo?

Discovery CHANNEL

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

eprasa.pl 5e4a5adde2

TVP WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia"
07.20 „Jesteśmy stąd"
07.25 „HULAHOO Jak to smakuje?"
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach"
07.45 „Kocie kalamburki"
07.50 „Na wszelki WYPADEK!"
08.15 „Makłowicz w podróży"
08.40 S. dok. „Korona Gór Polski"
09.05 „Rozmowy w Mackiewiczówce"
09.35 „Wynalazki na medal"
09.45 „Przestrzeń pamięci"
10.10 „Andrzej Wajda Notatki"
10.30 „Z Historią na Ty"
10.45 „Gra słów. Krzyżówka"
11.10 „Słownik polsko@polski"
11.35 „Detektyw Literka"
11.50 „HULAHOO Jak to smakuje?"
12.00 „Zaginione odnalezione"
12.10 S. „Siostry"
13.00 „Odnaleźć Zaginione"
13.30 „Kulturalni"
14.15 „Ania. Rzecz o Annie Dymnej" film dok.
14.55 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny"
15.35 „Stacja Innowacja"
15.50 Info Wilno
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 S. „Klan"
16.40 S. „Barwy szczęścia"
17.10 „Detektyw Literka"
17.20 „Czytanie przed spaniem"
17.25 „Info Portal"
17.35 „Imbir i Cytryna"
18.00 S. „Komisariat"
18.45 „Na Tropach Historii"
19.00 Info Wilno
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie"
19.25 Studio Wilno
19.55 S. „Na sygnale"
20.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.05 S. „Warto kochać"
21.50 „Anna Dymna spotkajmy się"
22.10 S. „M jak miłość"
23.00 „Odnaleźć Zaginione"
23.25 Info Wilno
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie"
23.50 Studio Wilno
00.20 „Przestrzeń pamięci"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo"
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości"
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu"
9.45 S. „Schnell ermittelt"
10.35 S. „Kancelaria prawnicza"
11.25 S. „Doc Martin"
12.15 „Zgaduj i zgaduj"
12.45 „Kto i dlaczego?"
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain – miejsca nieznane"
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości"
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo"
16.30 S. „Dzika Dolina"
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij"
18.00 „Kto i dlaczego?"
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Syndrome E"
22.15 S. „Fargo"
23.20 S. „Kancelaria prawna"
00.10 S. „Doc Martin"

6.00 S. anim. „Tom i Jerry"
7.00 S. „Pani chłopka"
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
9.00 S. „Świeża krew"
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości"
11.00 S. „Odległe miasto"
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
13.00 „Bogacz i biedaczka"
14.00 S. „Pułapka miłości"
15.00 S. „Bajka nocy"
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo"
17.30 „Dobry wieczór, Litwo"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki"
21.00 „Zaskocz mnie"
21.30 Wiadomości
22.30 „Weselne przeznaczenie" komedia
00.15 S. „FBI"

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 Gen ciekawości
6.30 „Poranne dźwięki"
9.00 Studio Aktualności LRT
10.00 Mistrzostwa świata w pięcioboju nowoczesnym do lat 17
12.00 Eksperyment
12.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 „Dewaluacja wartości reprezentacji narodowej" film dok.
15.00 Mistrzostwa świata w pięcioboju nowoczesnym do lat 17
17.00 Odblaski
17.30 „Jak to zbudowano?" film dok.
18.15 Gen ciekawości
18.30 S. „Dziedzictwo"
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Helen Mirren. Aktorka królewska"
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia
21.30 „„Alleluja". Niezwykła historia kultowej ballady Leonarda Cohena" film dok.
23.30 Gen ciekawości
00.00 S. „Dzika Dolina"

6.30 „galvOK"
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej"
10.00 S. „W wirze miłości"
11.00 S. „Komisarz Rex"
12.00 S. „Sami"
14.00 S. „Dzikie pszczoły"
15.00 „Simpsonowie"
16.00 „Wiadomości TV3"
16.27 „Pogoda TV3"
16.30 „Pomoc TV"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 S. „Szczęśliwy dom"
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3"
22.00 „Dzika rzeka" dramat
23.50 S. „Prawo i porządek"

6.00 „Moja kuchnia najlepsza"
7.30 „Realna mistyka"
8.30 S. „Hudson & Rex"
9.30 S. „Kod"
10.30 S. „Mentalista"
11.30 S. „Truckerzy"
12.30 S. „FBI"
13.30 „Moja kuchnia najlepsza"
15.00 „Poniżej pokładu"
16.00 S. „Kod"
17.00 S. „Mentalista"
18.00 „Orły lombardu"
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej
21.00 „Bad Boys II" film fab.
23.45 „Guernica" dramat

lrytas.tv

05.00 „Rozmowy nad morzem"
05.30 „Przetrwać do jutra"
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Drogi partyzanckie"
9.30 TV Wolność
10.30 „Dotknięci przez Žalgiris . Kręgi zwycięstwa" film dok.
11.30 24/7
12.30 „Paulis i Saulius" film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary"
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Kobiety kłamią lepiej"
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.20 „Dęby runęły" film fab.
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

06.00 „Mężczyźni z gór"
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
09.00 S. „Chicago Fire"
10.00 „Sprzątacze domowi"
11.00 „Wojny magazynowe"
12.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
13.00 S. „Romeo i Julietta z Cherkass"
13.30 Formula 1"
14.00 „Dron"
15.00 „Mężczyźni z gór"
17.00 S. „Chicago Fire"
18.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
19.00 „Skazani" dramat

eprasa.pl 5e4a5adde2

20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
21.00 „Teoria wszystkiego" dramat
23.20 „Prawo krwi" dramat

6.00 S. „Kakao"
7.00 S. „Zatraceni w miłości"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Dziennik medium"
10.00 S. „List pożegnalny"
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"
12.00 S. „Tajemnice Majorki"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Specjalistka"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"
19.00 S. „Tajemnice Majorki"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Cassandre"
22.55 S. „Wydział Osób Zaginionych"
23.55 „Tajemnice Brokenwood"

06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Studio Raban"
09.00 „Serwis Info"
09.15 S. „Na kłopoty... Bednarski"
10.20 S. „Ranczo"
11.10 S. „Komisarz Alex"
12.05 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 Rok w ogrodzie Extra
14.00 „Planeta Ziemia"
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 „Serwis Info"
16.25 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 „Reporterzy"
19.25 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „07 zgłoś się"
22.30 „Kochając Pabla, nienawidząc Escobara" dramat
00.45 „Sztuka Walki Zbigniewa Herberta" film dok.

07.20 „OPOLE 2014"
07.50 „Tamte lata, tamte dni"
08.30 S. „Rawhide"
09.30 „Dzieci i ryby" film krótkometr.
10.00 S. „Wojna domowa"
11.30 „Niedźwiadek" film przyg.
13.15 „Kultura, Giedroyć i inni" film dok.
14.45 S. „Kosmos 1999"
15.50 „Cham" film TVP
17.25 S. „Wojna domowa"
19.15 S. dok. „Dźwięk Nowego Jorku: Matthew Stevens"
19.55 S. „Rawhide"
21.00 „Midnight Express" dramat
23.05 „Przepis na kino autorskie"
23.25 „Sundown" dramat
01.00 „Przełomy w muzyce – koncert"

07.00 „Dziennik Regionów"
07.30 „Kochaj bliźniego"
07.55 „Jak smakuje Polska?"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka"
14.50 „Pięknie przyprawiONA"
15.10 Kulturalni
16.00 Serwis Info
16.10 „Kiedyś to było..."
16.40 „Falowanie i spadanie pamięci Kory"
17.00 S. „Zaraz wracam"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 „Gra słów. Krzyżówka"
18.30 „Teleexpress"
18.50 „Teleexpress Extra"
19.15 „Słownik polsko@polski"
19.45 „Info Wilno"
20.05 „Myśliciele – sylwetki polskie"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.50 S. „Czas honoru"
22.45 S. „Królowa Bona"
23.20 „Czterej pancerni i pies"
00.15 Dziennik Regionów

07.25 „Był taki dzień"
07.30 „Słownik polsko@polski"
07.55 „Było, nie minęło"
09.30 S. „Czterdziestolatek"
10.25 „Ex Libris"
10.45 „Listy z Reims" film dok.
11.15 „100 lat polskiego sportu" film dok.
12.10 „Arsenał. Magazyn militarnohistoryczny"
12.35 „Wyspy Kanaryjskie"
13.30 „Z Historią na Ty"
13.50 „Gwardia Szwajcarska" film dok.
14.45 „Flesz historii"
15.05 S. „Królowie"
15.30 S. „Czterdziestolatek"
16.25 „Ex Libris"
16.45 „Tajemnice Archiwum"
17.00 „Sensacje XX wieku"
19.00 S. „Tajemnica Enigmy"
19.45 „Na bitewnym szlaku"
20.10 „Historia Polski"
20.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
21.05 S. „Oficerowie"
21.50 „Karski i władcy ludzkości" film dok.
22.45 „Ostatnia Habsburżanka" film dok.
23.30 „Zwierzęta, które zmieniły historię" film dok.
00.20 „Sensacje XX wieku"

00:00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00:30 Tam, gdzie Bóg płacze Poniedziałek 20260727
00:00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00:30 Tam, gdzie Bóg płacze
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Sól ziemi
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Msza święta z Jasnej Góry
03:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03:15 Rozmowy niedokończone
04:20 Różaniec
04:50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Tam, gdzie Bóg płacze
06:10 Sanktuaria polskie
06:30 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 Fatima. Ostatnia tajemnica
08:20 W męce Mojej szukaj siły i światła
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Wieś to też Polska
10:15 Słowo życia
10:20 Mateczniki Polskości
10:30 Baśniowy teatr lalek
10:55 Święty na każdy dzień
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12:30 Warto być ojcem
12:45 Muzyczne chwile
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Życie lasu. Ptaki
14:05 Życiu powiedzmy TAK
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Bądź wierny, idź i pamiętaj
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Sanktuaria polskie
17:30 Porady Medyczne Bonifratrów
18:00 Świadkowie
18:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Historia
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23:25 Miłość większa niż strach

7.00 „Mistrzowie samochodów"
9.00 „Jak to działa?"
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
12.00 „Łowcy staroci"
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Program o przetrwaniu"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 5e4a5adde2

Mrówki na sorbecie – kulinarna innowacja

Właściciel prestiżowej restauracji w stolicy Korei Południowej przyznał się do serwowania mrówek jako dekoracji do sorbetów. Jak tłumaczył, klienci byli informowani o możliwości wyboru innego dodatku. Jednak według prokuratury, przez cztery lata w restauracji wykorzystano nawet 49 tys. mrówek sprowadzanych z USA i Tajlandii. Tamtejsze przepisy dopuszczają do spożycia 10 gatunków owadów. Na liście znajdują się m.in. koniki polne, szarańcza czy świerszcze. Nie ma wśród nich mrówek. Dlatego prokurator domaga się dla właściciela restauracji roku więzienia oraz grzywny w wysokości 20 mln wonów, czyli ponad ponad 10 tys. euro.
Fot. Pixabay

Miasteczko wprowadza zakaz dla turystów

Władze położonej nad jeziorem Como Varenny wprowadziły kary grzywny dla osób, które przechadzają się po miejscowości w kostiumach kąpielowych lub bez koszulek. To nie jedyny nowy przepis dotyczący turystów. Pod koniec czerwca we włoskiej Varennie wprowadzono nowe przepisy dotyczące turystów, które mają na celu ograniczenie wpływu masowej turystyki na lokalnych mieszkańców. Wśród nich znalazł się zakaz spacerowania po ulicach miasteczka w kostiumach kąpielowych lub bez górnej części odzieży. Za złamanie tego przepisu grozi grzywna, wynosząca od 50 do nawet 200 euro. Jedynymi miejscami, gdzie można przebywać w strojach kąpielowych i bez koszulek, są plaże, pomosty i miejsca cumowania łodzi.
W ramach nowych regulacji zdecydowano też o zmniejszeniu liczebności grup turystycznych do 25 osób. Przewodnicy wycieczek nie mogą zaś używać głośników ani megafonów. Grzywny mogą wynieść nawet 400 euro.

Nowy, wyjątkowy szlak turystyczny w Europie

Wolf Trail to najnowsza propozycja dla tych, którzy kochają długie dystanse i nie boją się wielomiesięcznych wypraw. Szlak liczy dokładnie 3493 km i jest podzielony na siedem etapów. Można je pokonywać osobno lub zdecydować się na całość . Wędrówka rozpoczyna się na Półwyspie Helskim. Pierwszy etap, o długości około 428 km, prowadzi wzdłuż polskiego wybrzeża Bałtyku – z Helu do Świnoujścia. Następnie szlak skręca na zachód, przecinając Niemcy przez okolice Rostocku i dalej w stronę granicy z Austrią. Kolejne kilometry to już alpejskie krajobrazy Austrii i Szwajcarii, a potem Słowenia i finał we włoskiej Muggii, tuż przy Triestcie nad Adriatykiem.
Fot. Pixabay

Fotomigawka

W miastach przeplatają się liczne życiorysy **Fot. Apolinary Klonowski**

eprasa.pl 5e4a5adde2